

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 43

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ LAPKRIČIO - NOVEMBER 7
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

KELEIVIS

Presumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

Mažumų konferencija Baltuosiuose rūmuose

Joje dalyvavo ir mūsų spaudos bei bendrinių organizacijų atstovai. Buvo proga pasikalbėti su prez. Nixonu ir kitais aukštais pareigūnais okupuotos Lietuvos klausimu. Paliesta ir būsimojo Europos Saugumo konferencija.

Spalio 27 d. Baltuosiuose rūmuose įvyko tautinių mažumų laikraščių spaudos konferencija, kurioje dalyvavo 30 tautybių 110 asatvų. Iš lietuvių redaktorių tebuvo Naujųjų redaktorių Martynas Gudelis ir jį atstovai Washingtono Milda ir Antanas Vaivados. Draugui atstovavo jo nuolatine korespondente Gražina Krivickienė.

Po konferencijos buvo prezidentinės priėmimas, į kurį atsilankė ir prezidentas Nixonas. Čia dalyvavo taip pat Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas ir Altos pirmininkas dr. K. Bobelis.

Dr. J. K. Valiūnas turėjo nors ir trumpą proga pasikalbėti su prez. Richardu Nixonu ir priminti jam Lietuvos okupaciją ir tautos siekimus atgauti jai sovietų sužlugdytą laisvę. Nixonas gana jautriai į tai atsiliepė ir pareiškė, kad jam esanti labai gerai žinoma skirtinga Baltijos valstybių padėtis, palyginus ją su kitomis Europos valstybėmis.

Ponia Nixonienė mielai prisiminusi savo su dr. Valiūnu susitikimą Chicagoje lietuvių tautinių šokių šventėje.

Savo į Washingtoną atvykimo proga, Vliko pirmininkas su dr. Kaziu Bobeliu, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku, lankėsi Valstybės departamente ir turėjo apie pusantros valandos trukusį pasikalbėjimą su Baltijos skyriaus vedėju Edwardu Hurvičium.

Jame buvo paliesti būsimo Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos klausimai ir JAV su Sovietų Sąjunga santykiavimo politika.

Ryšium su tarp šių valstybių labai išplečiama prekyba, buvo iškeltas ir sovietinių muitų panaikinimo klausimas už dovaninius siuntinius, siunčiamus pavergton Lietuvon.

Dr. J. K. Valiūnas ir dr. K. Bobelis lankėsi ir Lietuvos atstovybėje, kur su atstovu Juozu Kajjėku ir jo patarėju dr. Stasiu Bačkium tarėsi įvairiais Lietuvos liečiančiais klausimais.

Juozas Krasinskas guli ligoninėje

Worcesterio City Hospital operuotas keleivis korespondentas Juozas Krasinskas. Linkime jam greičiau pasveikti ir vėl informuoti, kas dedasi Worcesterio lietuvių gyvenime.

Kaukaitės-Trinkūno koncertai

Ižymioji Lietuvos operos solistė Giedrė Kaukaitė-Zebriūnienė šiuo metu vieši JAV-se. Ta proga ji New York'e jau suruošė 3 koncertus. Lapkričio 9 d. ji dainuos Jungtinėse Tautose, lapkričio 12 d. "Laisvės" koncerte ir gruodžio 9 d. — Carnegie salėje.

Kur ir kada dar bus jos koncertai, nežinome.

Jai akomponuoja Gytis Trinkūnas, kuris padėjo Vaciuui Danunorui tarptautinėse varžybose Tulūzoj (Prancūzijoje) laimėti pirmą vietą.

Iškilingai išeikė premiją

Praeitą šeštadienį Montrealyje buvo iškilingai išeikta Akademinio sambūrio premija rašytojui Juozui Kralikauskui už jo istorinį romaną "Vaisvilkas".

Plačiau — kitą kartą.

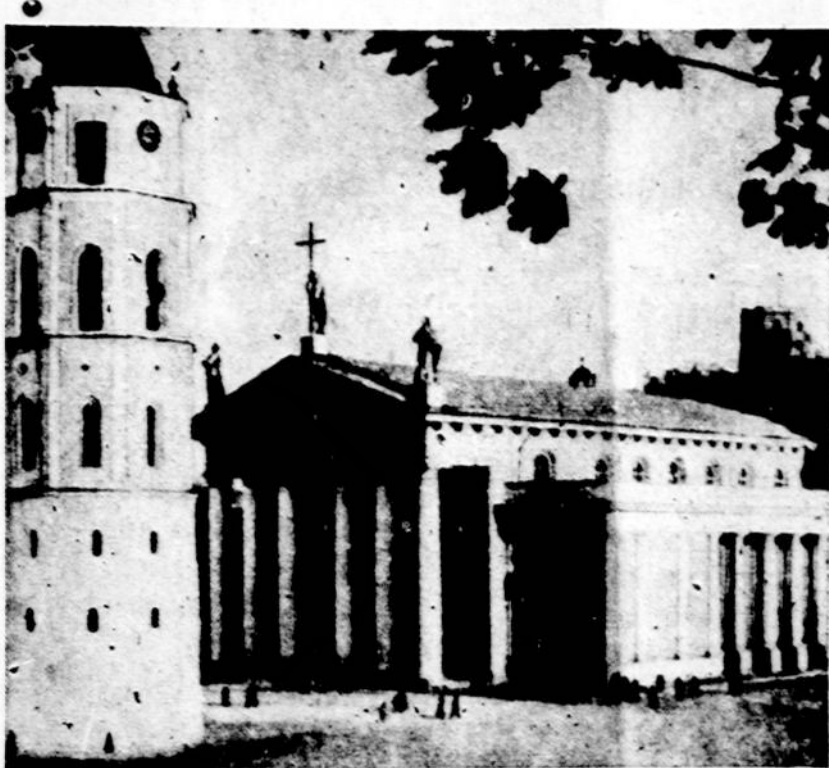
Mirė kongresmanas Kerstenas

Buvęs JAV kongresmanas Charles Kerstenas, 70 metų amžiaus, mirė Milwaukee.

Wis. Jo pastangomis kongresas priėmė rezoliuciją ištiirti Pabaltijo valstybių okupaciją ir jos padarinius.

Jis vadovavo komitetui, kuris buvo pavadintas Komitetu komunistų agresijai tirti. Komitetas surinko gana daug svarbių medžiagos ir ją paskelbė.

Sakoma, kad taikos derybų užvilkimo laikas išnaudojamas tam, kad būtų galima P. Vietnamui pristatyti kuo daugiausia įvairių rūšių ginklų.

Vilniaus katedra, kupiškėno architekto Lauryno Stuoskos-Gucevičiaus (1753-1798) kūrinys. Dabar katedra naudojama meno galerijai ir koncertams.

Čilėje aprimo streikas atšauktas

Čilėje beveik mėnesį tęsėsi sunkvežimių vairuotojų, mokytųjų, inžinierių, krautuvinių ir kt. streikas, dėl kurio kraštas turi didelį nuostolių. Jis buvo nukreiptas prieš prezidento Allendes sumanymą suvalstybinti sunkvežimių verslą.

Dėl streiko pasitraukė net keli ministrai. Naujų vidaus reikalų ministrų paskirtas buvęs kariuomenės štabo viršininkas gen. Prats, kuris užtikrino, kad sunkvežimių transporto bus nebus suvalstybtas. Jis užtikrino ir kitus smulkius verslininkus, kad ir jų verslui negresia nusavinimo pavojus.

Dabar streikai aprimo. Parlamento rinkimai bus kovo mėnesį.

Demonstravo prieš Kissingerio taiką

Saigone 15,000 katalikų pasitraukusių iš S. Vietnamo, demonstravo prieš Kissingerio taikos sąlygas.

Su tomis taikos sąlygomis nesutinka ir Pietų Vietnamo prezidentas Thieu, kuris sako, kad niekad neišduosiąs žuvusiųjų kovoje prieš komunistų invaziją gyvybės aukų.

Vokietija vis lieka nesuvienuota

Vadinami keturi didieji — JAV, Anglija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga — susitarime priėmė formulę, pagal kurią jie ir toliau pasilieka sau teisę atitinkamai "prižiūrėti" suskaldytą Vokietiją.

Nors ir norima abi Vokietijos dalis patūmėti į santykių pagerinimą, bet apie kokį abiejų dalių sujungimą dar nėra kalbos.

Trudeau nutarė nepasitraukti

Kanados parlamente yra 264 atstovai. Neseniai buvusiose rinkimuose Trudeau liberalai ir Stanfield konservatoriai laimėjo po 109 atstovus. Vadinasi nei viena partija neturi daugumos. Konservatorių vadas Stanfield pareikalavo, kad Trudeau atsisitųdintų, bet jis nesutiko. Tegul, sako, tai sprendžia susirinkęs parlamentas, kas turi sudaryti vyriausybę.

Jeigu ją ir liberalai sudarytų, tai jie turėtų ieškoti kitos partijos paramos. Jei, pav. liberalus remtų socialistų partija, kuriai vadovauja Davidas Lewis ir kuri turi 30 atstovų, tai vyriausybė turėtų daugumą.

Rytų Vokietijoje paskelbta amnestija

Rytų Vokietijoje, ryšium su susitarimu tarp abiejų Vokietijų pasienio susikimo reikalui ir Rytų Vokietijos valstybės 23 metų įsteigimo sukaktimi, paskelbta plati amnestija.

Jau paleista keli tūkstantai kalinių. Spėjama, kad iš viso bus paleista apie 30,000.

Pagavo pavojaingą oro piratą

Praeitą pirmadienį japonas oro piratas pagrobė Japonijos lėktuvą bendravęs lėktuvą Boeing 727 ir aštuonias valandas jį išlaikė, reikalaujamas, kad jam būtų sumokėta net 2 milijonai dolerių. Tai patsai "brangiausias" oro piratas.

Tuo metu, kai plėšikas bandė pereiti į kitą jam paskirtą lėktuvą, jis buvo palkicijos staigiai sugriebtas ir nuginkluotas.

Pakeitė pensijų įstatymą

Prezidentas pasirašė socialinio draudimo įstatymo pakeitimą, kuriame yra net 144 pakeitimai. Dauguma jų pradės veikti nuo 1973 m. liepos 1 d.

Tarp tų pakeitimų yra šie: bus galima uždirbti per metus ne \$1,640, bet \$2,100, nenustojant pensijos;

našlės, sulaukusios 65 m., gaus visą savo vyro pensiją;

išeidamos į pensiją 60 metų amžiaus, gaus 71.5% vyro pensijos, o išejus 62 m. — 82.5%.

Tie, kurie per 30 metų mokojo socialinio draudimo mokesį, gaus ne mažiau kaip \$170 pensijos. Dabar mažiausia pensija yra tikiai \$84.50.

Visi, gaunantieji pensiją, gaus ir Medicare draudimą, neatsižvelgiant į amžių.

Kalba apie taiką ir bombarduoja

JAV užsienio reikalų sekretorius Rogers praeitą sekmadienį pareiškė, jog esąs patenkintas, kad Vietnamo karas artėjas į pabaigą. Jis manęs, kad komunistai sutiksia derybas dar prateisti ir išlyginti likusius nesutarimus.

Tuo tarpu Vietnamo bombardavimai dar labiau sustiprinti. Didieji amerikiečių B-52 bombknešiai tik per dieną 400 kartų bombardavo Šiaurės ir Pietų Vietnamo komunistų taikinius, numesdami tūkstančius tonų bombų.

Rasinės muštynės laivyne

Amerikiečių pietryčių Azijos srities laivyne vis dažniau pasitaiko rasinių riavsių igulos tarpe. Be to, dabar įvyko ir labai nuostolingu sabotažo veiksmų, ir tokie įvykiai atkreipė rimtą dėmesį atitinkamų tyrimo įstaigų.

Dėl rasinių riavsių lėktuvnešy Kitty Hawk ir dar viename laive buvę 50 igulos narių sužeista. Sprogimas lėktuvnešy Saratoga pareikalavo net net 20 gyvybių.

Nuodugnesni tyrimai rodo, kad sabotažo veiksmus atlieka slapti "taikos šalininkų" atstovai. Susirūpinta ir aukščiausia laivyne vadovybe, kuri nesugeba palaikyti laivyne disciplinos.

Vienu atveju į kariuomenės teismą po muštynių buvo patraukta 25 juodukai ir nė vieno baltjo. Tai didina kitų juodukų įtarimą, kad elgiamasi šališkai.

Šiandien renkame JAV prezidentą

Visuomenės nuomonę tiriančios įstaigos pranešauja Nixono laimėjimą, bet jos kartais ir labai suklusdavo. Tikrą tiesą šiandien pasakys patys rinkikai.

Šiandien, išleidžiant šį mūsų laikraščio numerį, jau prasideda JAV-bių prezidento rinkimai, kuriems ilgai buvo ruošasi, planuota vadinamoji "strategija", ieškota būdų ir žodžių vienaip ar kitaip nuteikti būsimo rinkikus.

Iš tikrųjų, kelis mėnesius politikieriai ne tik žadėjo rinkikams aukso kalnus, bet dar daugiau varžovai ar jų šalininkai stengėsi rodyti visuomenei vienas kito juodus baltinius.

Tenka pabrėžti, kad priešrinkiminė agitacija šį kartą buvo daug "nemandagesnė" nei seniau: mes girdėjome ne tiek principinių politinių ginčų, kiek asmenišku kaltinimų.

Katras kandidatas laimės — Nixonas ar McGovern — "Negirk dienos be vakaro!" O tas vakaras jau netoli...

Indėnai "užpuolė" Washingtoną

Jau kelinta diena į Washingtoną suvažiavę 300 indėnų laiko užėmę įstaigą, kuri tvarko indėnų reikalus.

ir nesutinka jos apleisti, kol nebus patenkinti jų reikalavimai. O tų reikalavimų jie surašė apie porą dešimčių.

Kai rašomi šie žodžiai, yra žinių, kad jie sutinka persikelti į kitą namą ir ten laukti, kol jų reikalavimai bus patenkinti.

Britanija ruošiasi suvaržymams

Infliacija Britanijoje labai smarkiai didėja. Ministras pirmininkas Heath rengiasi paskelbti atlyginimų ir kainų kontrolę. Tam jis mėgino gauti darbininkų ir darbdavių savanorišką sutikimą, bet nepavyko.

Kad ministrų kabinetas būtų dar vieningesnis ir darbingesnis, premjeras padarė net 19 pakeitimų.

Japonijoje nuėjo nuo begių greitisis traukinys, tuo metu, kai jis įvažiavo į tunelį ir daugeliui keleivių miegant. Kilus gaisrui. Žuvo daugiau nei 50 žmonių ir simtai sužeisti.

Gallupo institutas paskutinėm priešrinkiminėm dienoms Nixonui duoda 62% rėmėjų, o McGovernui — tik 38%. Harris nuomonės tyrimo įstaiga Nixoną palaikančių spalio 31 d. rado 60%, o McGoverną 32%. Toks santykis tik su 5-7 punktų pakilimu tęsiasi maždaug nuo rugpjūčio mėnesio vidurio.

Abu kandidatai ar jų partijos priešrinkiminiu metu yra padarę strateginių klaidų. McGovernas pačioj pradžioj kiek suklupo, pasirinkdamas ligotą kandidatą į viceprezidentus, kurį turėjo keisti, pažadėjo kiekvienam JAV gyventojui "duoti" po \$1,000 pajamų minimumą ir tą perdidelį pažadą teko atšaukti, žadėjo išrinktas beveik pats tuo jau vykti į Hanojų ir tą pat dieną baigti karą, bet kiek persistengė.

Nixonas propagandistai irgi persistengė, pasiūvė pasnypinėti demokratų patalpas, įtaisė ten slaptus mikrofonus, bet tos pinkertoniškos pastangos greitai išaiškėjo. Atrodo, bandyta nusišlėpti nuo visuomenės akių ir dalis rinkimam skirtų milijoninių fondų. Bet visi šie ir kiti nesusipratimai gal ir nedaug rinkikų nuomonę bus paveikę.

Atrodo, kad McGovernas svaresnė karta kai kam galėtų atrodyti jo vidaus politikos pažadai ir pasiūvimas skubiai baigti Vietnamo karą, o Nixonas — jo užsienio politikos laimėjimai, kaip, pav., santykių pagerinimas su komunistine Kinija, atominio ginklavimosi apribojimo ir prekybos sutartys su Sovietų Sąjunga ir kt.

Deja, turime dar kartą pažymėti, kad rinkimų dieną ir visuomenės nuomonės tyrimo įstaigų daviniai ir kiti tokie spėjimai gali apvirsti aukštyn kojomis, nes nėra tikrumo, kaip intensyviai ir už katrą kandidatą balsuos gavęs ta teisė 18 metų jaunimas. Tad ir demokratams, ir respublikonams lygiai tinka mūsų liudies posakis:

„Lietuviški apmąstymai“...

Iki šiol mes turėjome lietuviškus tautinius šokus, lietuviškus rūbus, lietuvišką kugelį ir dešras su kopūstais ir pagaliau net lietuvišką picą, ir rodėsi, kad jau bus viskas — nieko kito lietuviško negalime išrasti. O štai revilyje „Vienybės“ bendradarbis Almus Šalčius ėmė ir pademonstravo mums dar ir „lietuvišką mąstymą“...

Taigi, su šia naujiena tikrai verta susipažinti ir ją palyginti su mūsų iki šiol praktikuotu paprastu mąstymu.

Savo straipsnyje „Lietuva ir lietuviški apmąstymai“ (š. m. „Vienybės“ 12 nr.) Almus Šalčius pasigiria, kad jis jau trečią kartą lankė prarastą tėvynę, bet po keliolikos eilučių matome, kad jis tos tėvynės visai nepatyrė, nes ji yra jo pripažinta „Lietuvos Tarybinė Socialistinė Respublika“ Sovietų Sąjungos šeimų draugystėje.

A. Šalčiui Lietuvoje jauni ir seni deginasi „dėl laisvės“ — taigi kabutėse, o mes nelietuviškai mąstome, kad visa tai vyksta tikrai dėl laisvės — be jokių kabučių.

Jis sako, kad, nuo 1953 metų skaitydamas kasdieninę Lietuvos spaudą, jautęs joje lietuviškos širdies plakimą, ir save gretina net su Sibire ilgus metus atkėntėjusiu poetu Kaziu Inčiūra. O mes, tą spaudą skaitydami, jautėme tik begalinį nuobodulį, tegirdėjome tik ruso okupanto priverstinį šlovinimą, gi pats A. Šalčius mums atrodo daugiau panašus į Antaną Bimbą, negu į K. Inčiūrą.

Pagal A. Šalčiaus „lietuvišką mąstymą“, Lietuvą rusina ne sovietiniai rusai, o amerikiečiai, nes JAV ambasadoje Maskvoj kažkoks jaunas diplomatas Mr. Niles, kalbėdamas apie Vilnių, pasakė, jog tai „tikrai gražus rusiškas miestas“. Na, o mes samprotuojame, kad Vilnius yra tikrai gražus, bet rusinamas miestas...

Iš Almaus Šalčiaus „mąstymų“ ryškėja, kad jis pasigenda Lietuvoje carui Aleksandriui II ir jo carienei paminklo, nepatenkintas, kad Lietuva išsikovojo nepriklausomybę, o reikėjo tik autonomijos matuškos Rusijos glėbyje, kad nepaklausėme Eleonoros Rooseveltienės patarimo: „...raskite būdą gyventi su savo rytiniais kaimynais“.

Bet šiuose „lietuviškuose apmąstymuose“ įdomiausia tai, kad A. Šalčius piktinasi, jos Amerika iki šiol nepripažįsta Lietuvos okupacijos ir įjungimo į Sovietų Sąjungą. Mat, toks okupacijos ir amžino prijungimo prie Sovietijos pripažinimas, pagal straipsnio autoriaus „lietuvišką apmąstymą“, tiktai „pabrėžtų ateičiai lietuvių valstybingumo neatsitiktinumą“. Bet leiskime šia tema pačiam A. Šalčiui prašnekti:

„Kam tarnauja dabartinė JAV „nepripažinimo“ politika? „Mirusiomis sieloms“...1918 m. kūrėjams-savonariams...? O gal karo komendantams, nuovados viršininkų įpėdinams, save pasiskyrusiems reprezentuoti „urą“ vadais?..“

Tokio „lietuviško mąstymo“ esmei suprasti, rodos užtektų ir tų pacituotų žodžių. Panašiai jis numato dar toliau ir dar daugiau. Jis pralenkia net lietuvių komunistus, kurie šiandien tyliai svajoja apie nepriklausomą komunistinę Lietuvą. Šalčiui ir tokios, atrodo, nereikia.

Pabaigai gal paklauskite, kasgi Almu Šalčių paskatino šitaip nepaprastai „lietuviškai mąstyti“? Nenustebkite. Tai, esą, — amžiną atilsį, jo tėvelis prof. Petras Šalčius. Vadinas, tas, kurį 1950 metais komunistai pašalino iš Ekonomikos instituto už, L. Enciklopedijos žiniomis, „nacionalistinės buržuazinės ideologijos skleidimą“... Iš profesoriaus paverstas beveik sargu, jis Almui parašęs, kad „vienintelė Lietuvos išlikimo viltis — JAV-TSRS sugyvenimas“. Žinoma, to laiško mes neskaitėme ir nematėme. Bet dabar, šitaip „lietuviškai“ mąstydamas ir dar įsteigęs „Amerikos Lietuvių Fondaciją“ Almus Šalčius, esą, vykdamas savo tėvo testamentą...

Deja, visa tai perskačius, mums, „nelietuviškai apmąstantiems“, atrodo, kad jo tėvelis Petras, jeigu galėtų atsikelti iš grabo, — savo sūneliui Almui brankytu viršiu už tokias šnektas taip įkirstų į klyną, kad jo riksmas būtų girdėti net Palangoje!..

Ką kiti rašo?

JOKUBKA BURNOJA

Vilnius redaktorius S. J. Jokubka, vartodamas pavyzdinį komunistų žodyną, spalio 28 d. šitaip rašo:

„O blogiausia, kad kapitalistiniame pasaulyje Lietuva garsėja labai negražiai pijokėliu Kudirka, žmogž-

džiais Brazinskais, kažkokių nepaisančių savo šeimos Lionginiu Morkūnu ir kt.“

O mes matome, kad Lietuva iš tikrųjų pasauly garsėja ten rusų vykdoma spauda, laisvės trokštančių persekiojimu, kruvinais jų mėsinišiais ir prieš okupaciją protestuojančių piliečių susideginimais.

NETIKĖS DAKTARO RECEPTAS

Laisvajame pasaulyje gyvenantys lietuviai gydytojai turi savo žurnalą „Medicina“, kurį dabar redaguoja dr. Henrikas Armanas, gyvenantis Baltimorėje. Paskutinio to žurnalo skleidžiamos kaikurios „mintys“ keilia, labai švelniai tariant, nuosirdų pasišlykštelėjimą.

Tame numeryje Lietuvoje išsimokslinęs gydytojas Juozas Gudauskas ne tik neskatina jaunuosius lietuvių gydytojus nepamiršti lietuvių kalbos ar jos dar mokytis, bet tiesiai siūlo „Medicinoje“ jų straipsnius spausdinti ta kalba, kuria jie geriausiai kalba — angliškai, ispaniškai ar vokiškai. Girdi, — „atžalynas tegali tarptik numetus lietuvių kalbos vistiklus“ (mūsų pabr. K.R.)

Vadinasi, tas Lietuvoje išsimokslinęs gydytojas, Amerikoje susikūręs geriausią gyvenimą ir, tikriausiai, iki kaklo apsiaukšinęs, siūlo jauniems lietuvių gydytojams mesti į šiukšlyną savo ar savo tėvų gimtąją kalbą!

Dar blogiau, kad tokiom dr. J. Gudausko mintims pritaria ir pats žurnalo redaktorius. Jis netgi teigia, kad gydytojas visuomenininkas negalės būti geras gydytojas ir jų organizacijos narys...

Vadinasi, siūloma mesti tą kelią, kuriuoėjo ir kitiems rodė tokie garbingi mūsų gydytojai, kaip Basanavičius, Kudirka, Pietaris, Grišius, Šliūpas, Staigaitis ir daugelis kitų, ir dabar mūsų visuomeninį gyvenimą judinant, kultūrinę kūrą remiančių, o užsidaryti savo kabinete ir laukti pacientų su honoraru delne.

Taigi, dr. Basanavičius, dr. Kudirkos ir panašių dabartinis „Medicinos“ redaktorius nenorėtų priimti nė savo draugiją...

Kokia mūsų tautai ar išeivijai stebuklinga nauda, kad, pav., dr. J. Gudauskas ar kitas į ji panašus tebus tikrai „geras“ gydytojas? Garantuojame, kad čia galime rasti daugybę dar už juos geresnių žydelių, airių, vokiečių ir kitų, kurie bus dar daugiau ligoniams naudingi ir taip pat nieko nesiveriantieji mūsų tautos likime.

Norisi tikėti, kad tokios mintys „Medicinos“ pakliuvo per klaidą, kad šis žurnalas ir toliau skatins lietuvių gydytojus būti vertais savo didžiųjų pirmtakų, būti lietuvių visuomenės vadovais ir kovotojais už lietuvių gyvybę.

M. KRUPAVIČIUS APIE AUŠRININKUS

Nuo 1910 metų kairieji lietuviai moksleiviai turėjo savo laikraštį Aušrinę. Ji paskatino ir katalikiškąją moksleiviją leisti savo Ateitį. Taip tada ir buvo pasidariusi lietuvių moksleivija ir aušrininkai ir ateitininkai.

Neseniai išėjo įžymiojo nepriklausomos Lietuvos veikėjo prel. Mykolo Krupavičiaus astiminimai. Juose yra rašoma ir apie aušrininkus bei ateitininkus. Apie

pirmuosius ten taip rašoma:

„Aušrininkų idėja gimė ne Lietuvoje. Ją iš Rusijos parsivežė materializmo persisunkę lietuviai aukštųjų mokyklų studentai. Aušrininkas buvo Rusijos vaikas, tik su lietuviška kepure todėl nenustabu, kad Rusija, kaip aušrininkų kilmės kraštas, traukė jų širdį, traukė taip, kaip miškas traukia vilką. Pirmojo Didžiojo karo metu ateitininkai, įtempę savo jėgas, iš lietuviško kelio neišslydo. Aušrininkai ir kovoti nemėgino. Aušrininkai tarpusavy skyrėsi tuo, kad vieni jų leido be kovos naujoms rusiškoms idėjoms apsigėsi širdis ir protus. Norėdami jas įgyvendinti Lietuvoje, o kiti ir apie Lietuvą nustojo galvoje. Jiems matuska Rosija atstojo močiutę Lietuvą.“

Varpininkų fondo leidžiamas žurnalas Seja, recenzuodamas M. Krupavičiaus atsiminimus, spausdina ir aušrininkų minėtąją ištrauką pridėdamas šitokias savo pastabas:

„Kun. M. Krupavičius daug dirbo kartu su aušrininkais Stasiu Šilingu, Petru Klimu (Vabalėliu), Mykolu Slezevičium, Rapolu Skipičiu, Vladu Lašu, Antanu Sugintu, Zigmu Toliušiu ir daugybe kitų, tai ar šie visi garbingi mūsų tautos vyrai „Rusijos vaikai“ ir „Rusija jų kilmės kraštas“? Ar juos visus traukė „matuska Rosija“, o ne nepriklausoma Lietuva? Pagaliau tame pačiame Voroneže buvę aušrininkai, pavyzdžiui, Kostas Kanauka, Petras Variakojis, Leokadija Sirutytė, kun. M. Krupavičiaus asmeniškas draugas Alfonsas Šimėnas, Vytautas Lastauskas, Pranas Čepėnas ir daug kitų ar išsididėjo Lietuvos ir patraukė kaip kokie vaikai į Rusijos miškus? Ar kun. M. Krupavičius negirdėjo, kiek aušrininkų stėjo stėjo savanoriais į Lietuvos kariuomenę ir kovojo dėl laisvės ir valstybės nepriklausomybės? Kiek jų dalyvavo Lietuvos valstybės kūrimo darbuose? Kam šitokia neteisybė rašoma ir šiais laikais spausdinama? O gal šiuo būdu pradėta nauja ir žiauri klerikalinė kova prieš kitokių ištikimų lietuvių? Ar pastariejiems reikės panašiu stilium dėstyti kun. M. Krupavičiaus ir jo bendradarbių veiklą?“

Tame pačiame straipsnyje jis paliečia ir „raganų medžiotojus“.

„Kai kurie save laiko dideliais visuomenės veikėjais dėl to, kad visą savo energiją sueikvoja, ieškodami lietuvių visuomenėje visokių įsivaizduotų agentų ir pardsdavėlių. O tokiais jie laiko kaip tik tuos, kurie vienu ar kitu klausimu yra kitokios nuomonės. Jie šmeižia juos spaudoje, stengiasi išstumti iš bet kokios lietuviškos veiklos, vengia kaip raupsuotųjų. Tokie naivūs piliečiai turėtų bent kartą susimąstyti, kad jeigu mūsų visuomenėje yra tų „parsiidavusių prieš agentų“, tai jie yra užsidėję tokias kaukes, kad niekas nė įtarti netaria, kad jie tokie būtų. Jeigu mes būsim vieningi ir nekovosime vieni prieš kitus, tai tokie agentai mums nieko nepakenks. Daugiausia mums kenkia, o priešui padeda kaip tik tie nelaimingieji „raganų medžiotojai“. Turėtų jie daugiau pažvelgti į save, o kitus palikti ramybėje. Tai būtų didžiausias jų pasitarnavimas lietuvių.“

PUČIA Į AKIS DŪMUS CILĖS ŽMONĖMS

Spalio 26 d. Čilės sostinėje Santiago atidaryta tarptautinė pramonės ir žemės ūkio mugė. Joje dalyvauja ir Sovietų Sąjunga. Maskvos įsakymu ten nuvežta ir Lietuvos gaminių pavyzdžių.

Spalio 27 d. parodoje buvo skirta Lietuvai. Į ją buvo pasiūta lietuvių delegacija (kultūros min. L. Šepety, Tiesos redaktorius A. Laurinčiukas, žemės ūkio ekonomikos mokslo tyrimo instituto direktorius B. Poštė ir kt.) su ministrų tarybos pirmininko pirmuoju pa-

ninkas Juozas Vaišnys, S.J. spalio mėnesio savo laikraščio numerį, turėdamas galvoje mūsų spaudos lygį. pasistebi, kad mums vis dėlto labai trūksta kultūrinių diskusijų.

„Išmeskite“, rašo jis, „iš galvos tą klaidingą ištikinimą, kad gali būti teisinga tik viena ar kita nuomonė. Ne, gali būti teisinga ir viena, ir kita. Tai dažnai pareina nuo to, kokių požiūrių vieną ar kitą dalyką žvelgime.“

Jis ima studijų Vilniaus universitete klausimą.

„Vieni, tai išgirdę, tuoj piestu stoja ir kvailais ar komunistojančiais vadina tuos, kurie galvoja, kad tai būtų naudinga. Jie yra ištikini, kad jaunuoliams tuoj bus į galvas prikreista visokių komunistinių idėjų ir jie iš ten sugrįš jau sugadinti.“

Kiti, kaip ir a.a. prof. A. Salys, yra visai kitokios nuomonės. Jie mano, kad mūsų jaunimas nėra toks naivus ir negalvojančias, kad per kelis mėnesius ar metus pa-keistų jų tėvų ar auklėtojų įdiegtas idėjas kitomis, komunistiškoms. Kur tiesa? Ar čia, ar ten? Manome, kad ir čia ir ten. Ar ten vyksta studijoms bus naudinga, ar kenksminga, gali priklausyti nuo įvairiausių aplinkybių. Tad galime ramiai apie tai pakalbėti ir padiskutuoti, bet neturime vieni kitus smerkti, laikyti žioplais, nieko neišmanančiais...“

Tame pačiame straipsnyje jis paliečia ir „raganų medžiotojus“.

„Kai kurie save laiko dideliais visuomenės veikėjais dėl to, kad visą savo energiją sueikvoja, ieškodami lietuvių visuomenėje visokių įsivaizduotų agentų ir pardsdavėlių. O tokiais jie laiko kaip tik tuos, kurie vienu ar kitu klausimu yra kitokios nuomonės. Jie šmeižia juos spaudoje, stengiasi išstumti iš bet kokios lietuviškos veiklos, vengia kaip raupsuotųjų. Tokie naivūs piliečiai turėtų bent kartą susimąstyti, kad jeigu mūsų visuomenėje yra tų „parsiidavusių prieš agentų“, tai jie yra užsidėję tokias kaukes, kad niekas nė įtarti netaria, kad jie tokie būtų. Jeigu mes būsim vieningi ir nekovosime vieni prieš kitus, tai tokie agentai mums nieko nepakenks. Daugiausia mums kenkia, o priešui padeda kaip tik tie nelaimingieji „raganų medžiotojai“. Turėtų jie daugiau pažvelgti į save, o kitus palikti ramybėje. Tai būtų didžiausias jų pasitarnavimas lietuvių.“

PUČIA Į AKIS DŪMUS CILĖS ŽMONĖMS

Spalio 26 d. Čilės sostinėje Santiago atidaryta tarptautinė pramonės ir žemės ūkio mugė. Joje dalyvauja ir Sovietų Sąjunga. Maskvos įsakymu ten nuvežta ir Lietuvos gaminių pavyzdžių.

Spalio 27 d. parodoje buvo skirta Lietuvai. Į ją buvo pasiūta lietuvių delegacija (kultūros min. L. Šepety, Tiesos redaktorius A. Laurinčiukas, žemės ūkio ekonomikos mokslo tyrimo instituto direktorius B. Poštė ir kt.) su ministrų tarybos pirmininko pirmuoju pa-

vaduotoju K. Kairiu priešakyje.

K. Kairys vilniškės Tiesos korespondentui dar Vilniuje būdamas pasigyrė, kad „vaizdžiais pavyzdžiais ir eksponatais bus parodyta nesavanaudiška (mūsų pa-braukta, K. red.) tarybinių tautų pagalba mūsų kraštui“, parodoje „atsispindės Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės rūpestis didinti tarybinių žmonių materialinę gerovę ir kultūrinį lygį, TSKP XXIV suvažiavimo broliškųjų tarybinių tautų vienybės sandraugą ir bendradarbiavimą“.

Žodžiu, bus pučiama į akis migla, vaizduojama, koks ten laimingas gyvenimas ir kokia graži ateitis lauktų Čilės, jeigu ji visiškai įliktų į komunistų bučių. Bet tiesos parodos laikytojai nė šešėlio nesužinos.

Lietuvos dienos meninės programos atlikti buvo pasiūstį dainininkai Virgilijus Noreika ir N. Ambrazaitis, pianistė Z. Noreikienė ir „Lietuvos“ ansamblio grupė.

Lietuvių skyriaus ekspoziciją suprojektavo ir apipavidalino arch. Vladas Vizgirda ir Dailės kombinatas.

LENKŲ ŽURNALAS APIE LIETUVĄ

Plačiai žinomas Paryžiuje leidžiamas lenkų žurnalas „Kultura“ savo š. m. nr. 5 idėję ilgoką straipsnį apie Lietuvą ir lietuvių veiklą. Straipsnio autorius E. Zagiel, atrodo, moka lietuviškai, atidžiai seka lietuvių spaudą ir gerai orientuojasi mūsų gyvenime.

Autorius plačiai aprašo Vliką, kaip lietuvių pasaulinį politinį centrą, šiltai atsiliepdamas apie jo pirmą rinkimą dr. J. K. Valiūną, ypač rėšium sį jo atsilankymu Toronte, kur lietuvių visuomenei padaras pranešimą apie savo veiklą (atrodo, „Tėviškos Žiūrių“ informacija). Paminėjo dr. J. K. Valiūno dažnas keliones į užsienius, ypač pabrėždamas keliones į Azijos kraštus, apie kurias, girdi, pasisklėdė gandai, kad jos buvusios ne vien turistinio pobūdžio. Autorius aprašo Brazinskų žvą, Simo Kudirkos tragediją, religijos persekiojimus ir kitus įvykius. Paminė Vliko ruošiamą Europos saugumo konferenciją, Filipinuose veikiančių radijo programų transliacijas Sibiro lietuviams ir kt.

Sustojęs ties dabartine padėtimi Lietuvoje, E. Zagiel rašo:

„Vaizduojant padėtį Lietuvoje, negalima jos lyginti su Amerika ar Vakarų Europa. Skirtumas yra didelis. Jau lengviau yra prarasti paralelę tarp Lietuvos ir Lenkijos. Krautuvų aprūpinimas Vilniuje yra blogesnis negu Lenkijoje, o priešpaua sunkesnė. Lietuvių, atsidūręs Lenkijoje, pergyvena tarytum apsaigimą laisvės, panašiai kaip lenkas, patekęs į Vakarus.“

Paliečia lenkų mažumos Lietuvoje statistiką ir kultūrinį gyvenimą. Lenkų tautinė grupė Lietuvoje pamazū tirpstanti — rytų pasieny-

lenkai, esą, surusėja, o vakarų — sulietuvėja.

Įdomi autoriaus pastaba, kad iš Lietuvos į laisvąjį pasaulį atvykę turistai „nieko apie politinę padėtį krašte. Tačiau, sako autorius, toks „nežinojimas“ kartais daug pasako.

(E)

L. BENDRUOMENĖS PARAMA MOKYKLOMS

JAV LB švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas tarybos posėdyje Clevelande pranešė, kad 1967 m. JAV liuanistines mokyklas lankė 3223 mokiniai, tai yra apie 43% visų mokyklinio amžiaus vaikų, o 1971 m. jau belankė tik 2,824. Pagal šiu metų iš 26 mokyklų gautus duomenis, mokinių skaičius stabilizuojasi. Vienuo-likoje mokyklų jis linkęs mažėti, o šešiolikoje šiek tiek paaugo.

Praeitų metų 42 mokyklų metinis biudžetas buvo apie \$145,000. 26 mokyklų suteikė prašytų žinių, kiek praėjais metais joms davė paramos apygardų ar apylinkių valdybės. Pasirodo, kad ta parama buvusi labai menka. Apygardų valdybos suteikusios \$1,301 ir apylinkių — \$1,889. Iš viso \$3190. Todėl visa mokyklų išlaikymo našta gula ant tėvų pečių.

Tėvų mokamas mokestis įvairuoja — vidutiniškai yra mokama \$50 už vaiką. Mokytojams mokama daugiausia \$2,5 už valandą, bet kitur tik \$1,25. Yra ir visai nieko nemokančių.

J. Kavaliūnas čia pat priminė, kad, pav., New Yorke vokiečių šeštadieninėje mokykloje 1969 m. mokėta mokytojams už valandą \$6.

Jeigu nori būti kelrodis, nesistebėk, jeigu tave išmauos.

RETO IDOMUMO KNYGA

GANATO JUNGO

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielinio atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

KAS SKAITO RAS,
TAS SUKURIA NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

POSĖDŽIAVO VLIKO
TARYBA

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas spalio 27 d. dalyvavo Baltuosiuose Rūnuose priėmimo, todėl tos dienos posėdyje apie Vliko valdybos veiklą Tarybą informavo vicepir. J. Audėnas.

Vienas iš svarbesnių darbų valdybai buvęs pasiruošimas projektuojamai Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai, nes lapkričio 22 d. turis Helsinkio įvyktį pirmą konferencijos atstovų pasitarimą. Vlikas rugsėjo 9 d. buvo į New Yorką sukvietęs mūsų veiksmų atstovų pasitarimą, kuris pripažinęs pasiruošimo svarbą, aptaręs darbų padalį ir išrinkęs komisiją memorandumui paruošti. Į komisiją įėjo Vaclovas Sidzikauskas, dr. Domas Krivickas ir dr. Bronius Nemickas.

Memorandumas jau esąs paruoštas, jis tuojau bus parašytas ir atitinkamoms vyriausybės išsiuntinėtas. Memorandumą pasirašysiąs Vliko pirmininkas, Lietuvos diplomatinio šefas S. Lozoraitis savo ruožtu šiek atskirą memorandumą.

Vliko valdyba per paskutinius du mėnesius ruošėsi Vliko seimui, kuris lapkričio 25-26 d. įvyks Clevelande. Jau paruošta darbotvarkė ir jai įvykdyti surasti prelegentai. Ji tuojau būsimi išsiuntinėta. Vliką sudaranti komisija grupėms, kviečianti prisijungti į seimą po 3 savo atstovus. Ji būsimi išsiuntinėta kviečiamiems svečiams ir spaudai, kad per ją lietuvių visuomenę sužinotų, kas yra daroma ir kas numatoma daryti Lietuvos laisvinimo veikloje.

Pranešėjas pasidžiaugė, kad po ilgo darbo jau greitai, gal dar prieš Naunuosius metus, bus išleista knyga, kuri pavadinta: "USSR-Germany Aggression Against Lithuania" (Documentary History 1939-1944), "SSSR-Vokietijos agresija prieš Lietuvą" (Dokumentinė istorija 1939-1944 m.). Jei ir neprišta, bet jau sulaužyta knyga galės būti parodyta ir Vliko seime. Seimo metu numatytas ir Vliko tarybos posėdis naujai Vliko valdybai rinkti, nes dabartinės valdybos trijų metų kadencija tuo metu baigiasi.

Toliau pranešėjas trumpai paminėjo Brazinskų labai sunkiai sprendžiamą bylą, Vliko narių tarnybinės kelionės ir buvusio Eltos redaktoriaus Vytauto Alseikos staigų išvykimą pas okupantą. Be to, kas buvo valdybos padaryta dėl aštuonių Vilniuje nuteistų jaunuolių ir dėl Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos formalus įtraukimas į Vliko narių sudėtį.

Po pranešimo buvo paklausimų ir diskusijų. Posėdžiui pirmininkavo Leonas Virbickas, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atstovas, sekretoriaus V. Ažuolas, Lietuvos Darbo Federacijos atstovas.

(E)

Įvairios naujienos

Neo Lithuanios korporacija lapkričio 11 d. 7 val. vak. Kultūros Židinyje minės savo veiklos 50 metų sukaktį. Programoje: pirminkės Aldonos Čekienės žodis, dr. Broniaus Nemicko paskaita, jaunųjų priesaika, sveikinimai, vaišės.

Lapkričio 12 d. 1 val. po pietų bus pranciskonių statomo Kultūros Židinio kartinio akmenio pašventinimas. Kultūros Židinio statyba atsieis \$718.000. Jau surinkta \$422.000.

Lapkričio 19 d. 3 val. po pietų Antanaičio namuose (Kings Park, L.L., 454 Meadow Rd.) šaukiamas Suffolk, L.I. apskrities Amerikos Lietuvių klubo susirinkimas. Kviečiami atsilankyti ir tie, kurie dar nėra nariai, bet klubo domisi.

Lapkričio 25-26 d. 3 dienomis Kultūros Židinyje bus New Yorko lietuvių dailininkų paroda.

Vyr. skaučių Židinyje spalio 28-29 dienomis Kultūros Židinyje surengė bostonietės dailininkės Inos Nenortienės kūrinį paroda. Į atidarymą susirinko apie 70 žmonių, nors oras buvo blogas. Atidarymo žodį tarė rašytojas ir dailininkas Povilas Jurskus. Pati dailininkė pademonstravo emalio vario techniką, nes buvo atsivežusi ir krosnį bei kitus reikiamus įrankius.

Balfo vėjus pradėtas spalio 21 d. vaka koncerto. Apreiškimo parapijos salėje. Meninė programą atliko solistai Jūratė Veblaitytė, Litchfieldienė ir Liudas Stukas, jiems akomponavo Albinas Prizgintas. Po koncerto buvo šokiai ir kt.

Metropoliteno operos solistė Lilija Sukytė, sėkmingai dainavusi solo partijas Miuncheno ir kitose Europos operose, kuriam laikui grįžo į New Yorką ir čia vėl dainuoja. Lapkričio 9 d. ji dainuos Euridice vaidmenį.

Ilgamečiui Maspetho lietuvių parapijos klebonui prel. J. Balkūniui išėjus į pensiją, jo vieton paskirtas prel. Pranas Bulovas, ilgesnį laiką buvęs prel. J. Balkūno padėjėjas.

Ramovėnai, birutietės ir šaliai lapkričio 18 d. 6 val. vak. Apreiškimo parapijos salėje rengia Lietuvos kariuomenės atgimimo sukaityties minėjimą. Meninės programos atlikti pakviesta solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealio.

Laisvės Žiburio radijo pakviesta, lapkričio 4 d. Bishop Reilly mokyklos salėje šoko iš Clevelando atvykusi Grandinė.

Aleksandra ir Jonas Pakalkos grįžo iš atostogų, kurias praleido Kiamesha Lake, N.Y.

Pastabos apie atjaunėjusį
Varpą

Buvome gerokai nusivyle, kai varpininkų žurnalo, jau ir šiaip labai reto svečio, nes ilgai metraščiu tapusio, VARPO 10-sis numeris pernai išėjo 1970/1971 datomis. Manėme, kad nuo dabar jau Varpo niekada daugiau nebematysime, kaip kartą per dvejus metus. Bet pereitą vasarą buvome labai maloniai nustebinti, kai 11-sis Varpas skaitytoją pasiekė maždaug Jaunimo kongreso—IV Tautinių šokių šventės metu. Užteko kelių minučių, kad jį skaidytume, suprastume, jog šis Varpas buvo skirtas Jaunimo metams ir pačiam jaunimui.

Tiesa, visi jo "rimtieji" straipsniai parašyti čia mūsų išeivijos tūzų, paties redaktoriaus Antano Kučio (Lietuvybės prasmė), PLB valdybos pirm. Stasio Barzduko (Savo tautai ir bendruomenei), Vliko pirm. dr. J. K. Valiūno (Jaunimas ir Lietuva), dr. Juozo Kazicko (Ko tikimės iš Jaunimo Kongreso), dr. Juozo Paljaučio (Nepamirškime pavergtį šauksmo), Mildos Lenkauskienės (Jaunimas ruošiasi lietuviškai ateitai), Genovaitės Brinkmanienės (Didžiulio mūsų tautinių šokių), Juozo Šlaugos (Zvilgsnis į Jaunimo Kongreso ruošą), Jono Daugėlos (Simas Kudirkas kalbėjo už pavergtį Lietuvą) ir R. Spalio (Jaunimas mūsų literatūroje).

Nors tai vyresniųjų žurnalistų, rašytojų, visuomenininkų rašiniai, bet jau ir pačios antraštės išduoda, kad jie buvo taikyti jaunimui.

Iš jaunųjų tarpo su savo straipsniais pasirodė Romas Sakadolskis, dr. Algis Norvilas (abu apie II Jaunimo kongresą) ir Algis Zaprackas (apie prieš šešerius metus buvusį I Kongresą, kurio rengimo prieškam teko stovėti; jis duoda naudingų sugestijų II-jo Kongreso vadams).

Gi Jaunimo balsų skyriuje, kuriame nesėkmingai redaktoriaus bandęs užkalbinti "bent keletą žymesnių lietuviško jaunimo atstovų", kas sau gražiais balsais pragydo du: Jūratė Reizgytė iš Australijos ir Mykolas Drunga, būsimasis filosofijos daktaras, iš Harvardo universiteto. Jie redaktoriui atsakė į keturis pateiktus klausimus. Ypatingai drąsūs ir įdomūs M. Drungos atsakymai.

Spalio 26 d. Hollywoode, Fla., mirė inž. Julius Šalkauskis, velionių profesorius Stasio, Kazio ir inž. Algirdo brolis. Palaidotas Toronte. Velionis ilgusią laiką yra gyvenęs New Yorke.

Vagys įsilaužė į V. Gerulio draudimo įstaigą. Dideliu kiju sudaužė seifą, kur rado per \$500. Dokumentų neėmė.

Poezijos šiame Varpe yra apskaičiuota. Šalia vyresniosios kartos poetų išeivių bei okupuotoje Lietuvoje likusių, randame ir dviejų mūsų jaunosios kartos atstovų kūrybos. Tai Zivilės Bilaišytės ir Rasos Silėnaitės. Be abejo, daug smagiau mums būtų, jeigu proporcija būtų atvirkščia: jaunųjų naudai, bet argi redaktoriui čia kuo dėti, kad jaunųjų dailiojo žodžio atstovų tiek mažai turime? Kad redaktoriui stengėsi angažuoti kuo daugiau jaunų žmonių, matome iš žurnalo iliustracijų. Jos visos (per dvidešimt!) priklauso septyniems jauniems dailininkams arba menininkams - fotografams. Ir informacinėse nuotraukose didelė dalimi vis jauni veidai. Ai, kuo ne praleidau: labai patrauklus, linksmas viršelius — jaunutės dailininkės Ramintos Bankytės darbas. Teko skaityti įžymaus mūsų poeto pastabas apie 11-ji Varpą. Pagyręs jaunųjų (J. Reizgytės ir M. Drungos) originalius pasisakymus, į visus kitus dalykus jis tik ranka numojo. Stebuiosi, kodėl gi? Kad ir sutinkant, jog kankurė didelių žmonių didaktiniai straipsniai kiek nuobodoki, argi šis Varpas tik dviem ryškiais žiburėliais tešviečia? Argi tie visi žodžiai "jaunimui ir apie jaunimą tokie jau bereikšmingi, ne laiku, ne vietoje sakomi"? Mąding, šis 11-sis Varpas, Jaunimo metų viduryje išleistas, jaunimui skirtas, nemažai dalimi jaunimo užpildytas, yra gražus minimų Jaunimo metų paminklėlis. Proga panašioms leidiniams vis turėjo, bet tos progos neįsinaudojo. Žodis eterijje užsimiršta, sudyla, bet žodis raidėje, rašte ilgam pasilieka. Šis atjaunėjęs Varpas visada primins, kad buvo tokie 1972-ji metai, kad buvo jie Lietuviško Jaunimo Metai.

Alfonsas Nakas

PROF. V. JAKUBENAS
SVEIKSTA

Rengiasi paminėti
kariuomenės sukaktį

Lietuvos kariuomenės atgimimo sukaktį vietiniai ramovėnai kasmet iškilmingai paminė. Paskutiniiais keleliais metais jie ir talka pasidžiaugia Hamiltono ir Torontoramovėnus ir šaulius. Jie pakviesti ir šiemet.

Minėjimas bus lapkričio 18 d. Jame paskaita skaitys savanoris kūrėjas, dviejų Vyčio kryžių kavalierius, knygos "Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai" autorius Antanas Sukys. Meninė programa atliks Hamiltono Aušros Vartų parapijos chorą, kuriam vadovauja muzikas A. Paulionis.

Po programos veiks valgių ir gėrimų bufetas, geros orkestras.

Minėjimas bus slovakių salėje, Willand ir Poge gatvių sankryžoje.

Pradžią 6:30 val. vak.

L.V.S. Ramovė čia labai populiarūs. Ji iš įvairių renginių gautą pelną sunaudoja geriems tikslams — palaima meno ir švietimo įstaigas, karo invalidus.

Atvykę į kariuomenės šventę, pagerbsite kovotojus už Lietuvos laisvę ir kartu prisidėsite prie kilnių darbų vykdymo.

J. Šarapnickas

Gaivinti ar laidoti?

Spaudoje buvo skelbta, kad lapkričio 12 d. Chicagoje šaukiamas Tėvynės Mylėtojų d-jos (TMD) seimas. Ką jis svarstys, nežinojome, nes darbovarkė nebuvo paskelbta, bet spėjame, kad turės būti sprendžiamas pagrindinis klausimas: draugijai gyventi, ar mirti?

TMD pradėjo veikti 1896 metais. Per beveik 80 metų draugija išgyveno didelių pakilimų ir puolimų. Nekar-tai jai sunkiai suklupus, pavyko atsikelti. Suklupus ji yra ir šiuo metu, todėl sakome, kad susirinkę jos likučiai turės spręsti draugijos gyvybės klausimą.

Draugijos praeitis yra didelių darbų liudinė. Buvo metas (1917 m.), kada draugija turėjo 140 kuopų su 3150 narių. Ji yra išleidusi kelias dešimtis knygų. Ne kas kitas, bet TMD jau 1910 metais išleido dr. Vico Kudirkos raštų net 6 stambius toms. 1918-1925 metais draugija leido knygas su-tartinais su šiauriosios buvusia Kultūros bendrove, vėliau emė knygas iš Varpo bendrovės ir kitų leidyklų ir jas dalindavo savo nariams. Dar vėliau TMD savo nariams dalino Vokietijoje išleistas lietuviškas knygas, jų tarpe dr. K. Griniaus Atsiminimus (I t.).

Paskutinis draugijos gyvybės ženklas buvo parodytas 1956 m., kada buvo iš-

ST. CATHARINES, ONT.

Rengiasi paminėti
kariuomenės sukaktį

Lietuvos kariuomenės atgimimo sukaktį vietiniai ramovėnai kasmet iškilmingai paminė. Paskutiniiais keleliais metais jie ir talka pasidžiaugia Hamiltono ir Torontoramovėnus ir šaulius. Jie pakviesti ir šiemet.

Minėjimas bus lapkričio 18 d. Jame paskaita skaitys savanoris kūrėjas, dviejų Vyčio kryžių kavalierius, knygos "Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai" autorius Antanas Sukys. Meninė programa atliks Hamiltono Aušros Vartų parapijos chorą, kuriam vadovauja muzikas A. Paulionis.

Po programos veiks valgių ir gėrimų bufetas, geros orkestras.

Minėjimas bus slovakių salėje, Willand ir Poge gatvių sankryžoje.

Pradžią 6:30 val. vak.

L.V.S. Ramovė čia labai populiarūs. Ji iš įvairių renginių gautą pelną sunaudoja geriems tikslams — palaima meno ir švietimo įstaigas, karo invalidus.

Atvykę į kariuomenės šventę, pagerbsite kovotojus už Lietuvos laisvę ir kartu prisidėsite prie kilnių darbų vykdymo.

J. Šarapnickas

WORCESTER, MASS.

Laisvės Varpo koncertas

Lapkričio 11 d. 7 val. vak. Maironio parko salėje rengiamas koncertas Laisvės Varpo radijui paremti. Jo programą atliks Benediktas Povilavičius iš Bostono.

Po koncerto — vakarienė ir šokiai grojant RM Trio. Pengejai laukia svečių ne tik iš Worcesterio.

UŽSAKYKITE TUOJ!
GERIAUSIA DĖVANAI LIETUVĄ!
SPECIALIOS RUBIKŲ
CERTIFIKATAI
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

Jums pirmoji pasakė ir jūs giminės patvirtino. Už juos jūsų giminės gali pirkti, ką tik nori, mokėdami tik mažą dalį tikrosios kainos, nes specialios rublių vertės 4 paprastų rublių ar netgi daugiau. Tai yra tas pat, kaip turint 100 dol. krautuvių už tą sumą galima pirkti prekių \$ 200, \$300 ar net daugiau vertės. Rublių sertifikatai gali būti išmokėti paprastais rubliais labai geru kursu. Pinai garantuoti ir apdrausti.

Tik Intertrade Express Corp. jums greičiausiai patarnauja. Certifikatai pristatomi jūsų giminėms namus maždaug per 3 savaites. Už specialų rublį yra imama \$2.35.

Jokių primokėjimų! Galite siųsti bet kokią sumą. Prašykite mūsų naujo iliustruoto katalogo (UŽSAKYKITE DABAR UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

LABAI SVARBU!
AUTOMOBILIAI

Tik trumpą laiką Greitai pristatoma. ZHIGULI VAZ 2101 Kaina — \$3,214. Jei jūs ZHIGULI VAZ užsisakote iki 8 m. lapkričio 30 d., tai nuo šios kainos atimkite \$50. MOSKVIČ 412 IZH Kaina — \$3,155. MOSKVIČ 408 IE Kaina — \$3,033. ZAPOROZHETS ZAS968 Kaina — \$2,026. Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių nuotraukomis.

BUTAI
DEVETI DRABUŽIAI

Prašykite specialaus biuletenio! Mes turime šito biznio 23 metų patyrimą ir tiksliai patenkintų užsakytojų.

JAU SPAUSDINAMAS

"KELEIVIO" 1973 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1973 metų kalendorius. Nesiviliakite jį užsisakyti. Pinigus siuskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Mirė dr. V. Girdzijauskas

Spalio 24 d. Vilniuje mirė ilgai sirgęs prof. dr. Vytautas Girdzijauskas. Vėlonis gimė 1904 m. birželio 2 d. Šimkaičių kaime, gimnaziją baigė Raseiniuose, o medicinos mokslus Kauno universitete. Buvo paliktas universiteto mikrobiologijos katedros laborantu, vėliau asistentu, buvo pasiūstas specializuotis mikrobiologijos ir higienos srityje Vienos ir Paryžiaus universitetuose.

Komunistams okupavus Lietuvą, jis buvo sveikatos apsaugos komisaras. Vokiečių okupacijos metu gyveno Sovietų Sąjungoje. Po karo grįžęs į Lietuvą, profesoriavo Vilniaus universitete. 1946 metais buvo išrinktas Mokslų akademijos nariu korespondentu. Jis yra parašęs apie 50 mokslinių darbų, ir jam buvo suteiktas nusipelnusio gydytojo vardas.

Spalio 26 d. vėlonis palaidotas Antakalnio kapinėse.

Kamerinis orkestras gastroliavo Užkaukazėje

Lietuvos kamerinis orkestras, kuriam vadovauja Saulius Sondeckis, baigė gastroliuoti Užkaukazės respublikose. Jis ten surengė 8 koncertus. Šios rūšies muzikos specialistai labai aukštai vertino orkestrantų grojimo meistriškumą ir interpretaciją.

Dabar orkestras gastroliuoja kitose Sovietų Sąjungos vietovėse.

Panevėžys pasipuoš skulptūromis

Miesto vadovai pakvietė skulptorius sukurti dekoratyvinių pobūdžio kūrinių miestui papuošti.

Ištiesa vasara ten dirbo keli skulptoriai. R. Antinis (tėvas) sukūrė Dūdorių, R. Antinis (sūnus) — Raitelį, K. Kisielis — Motinystę, G. Karalius — Statybinką, E. Palšytė — Vėtrungę, N. Pačiukaitienė — Motiną su kūdikiu, A. Zokaitis — Muzą.

Šiomis dienomis į Panevėžį buvo nuvykę Dailininkų sąjunga skulptūros sekcijos biuro nariai J. Kuzminskis, K. Bogdanas, P. Gudynas, G. Jokubonis, J. Kedainis ir kt. apžiūrėti minėtų skulptorių darbų. Jie kartu su miesto šeiminkais apžiūrėjo ir tas vietas, kur tie kūriniai bus pastatyti.

Propagandos mokyklos

Šiomet okup. Lietuvoje komunistai turės 566 politinės propagandos mokyklas. Paruoštų aktyvistų, propagandos dėstytojų, būsią net 1232. Daugiau kaip 1000 dėstytojų esą su aukštuoju mokslu ir 700 turi daugiau kaip 10 metų dėstytojų stažą.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas)

Lietuvius negali žuvis pramonei vadovauti

Iš Tiesos spalio 24 d. paaiškėjo, kad gamybinės žuvis pramonės valdybos viršininko pavaduotojas esąs Ivanas Matycinas, kuris net garbės raštu apdovanojtas už "ilgametį ir nepriekaištingą darbą ir aktyvią visuomeninę veiklą".

Rašytojų sąjunga nariai

Lietuvos Rašytojų sąjungoje yra 143 nariai, iš jų komunistų partijai priklauso 56.

Išėjusių Lietuvių Rašytojų draugijai priklauso daugiau nei 80 rašytojų.

NUSIVYLĘ SOVIETŲ TVARKA

Sydnejaus "The Advertiser" rugsėjo 27 d. laikdoje išspausdino ilgą straipsnį apie John Scott, didžiausios Australijos metalo darbininkų profesinės sąjungos (170 000 narių) pirmininko, jo 5 savaitių kelionės po Sovietų Sąjungą išpuodius. Sovietijoje jis buvęs pirmą kartą.

Tas straipsnis pavadintas "Pietų Australijos socialistas pergyvena šoką Rusijoje".

Anot jo paties, jis vykęs į Rusiją "su žvaigždėmis akys", tačiau jos dabar gerokai nublėsusios. Nors "jo socialistiškai įsitikinimai nesuvisyravę, jis atvirai prisipažįsta, kad toli gražu ne viskas tvarkoje vadinamajame darbininkų rojuje — komunistinėje Sovietijoje".

Pirmiausia keliauninkui buvo parodyta Lietuvos sostinė Vilnius. Čia jis apžiūrėjo įrankių gaminimo fabriką, kuris išleidžia 35 mil. grąžtų per metus.

Australiečius pritrenkė tai, kad tie patys žmonės yra ir administracijoje, ir prof. sąjungose, t. y. įstai-gose, kurios turėtų ginti darbininkų reikalus. Jie tuojau suprato, kad profesinė sąjunga daugiau rūpinasi, kaip padidinti produkciją, negu kaip pagerinti darbininkų būklę.

I australų klausimą, ar darbininkai nestreikuoja, buvo atsakyta, kad jie negali prieš save pačius streikuoti, nes fabrikas priklauso jiems...

Apie 45 kilometrai nuo Vilniaus apžiūrėjo širdies ligoniams sanatoriją su 250 lovų. Sanatorija esanti jauki, bet kliniška švara nesiekia Australijos ligoninių reikalavimų.

"The Canberra Times" spalio 5 d. aprašė aštuonių teismą Vilniuje.

(E)

Paragink savo pažįstamus metams \$7.00.

išsirašyti Keleivį. Jo kaina

Liaudies priešas—Stalinas

1879 m. gruodžio 21 d. — 1953 m. kovo 5 d.

(Tęsinys)

Jam padeda 1953 m. vasario 28 d. girtuokliavimas iki 6 val. ryto. Tokiais atvejais Berija įstengia išsilaikyti ilgiau už kitus, ir kai Malenkovas, Bulganinas, Chruščiovas iškelia savo namo, tai Berija paleido specialų nuodingų dujų šūvį į Staliną iš užpakalio, jam nematant. Dujos buvo išbandytos kaliniams ir buvo paruoštos užsienio priešams be pėdsakų sunaikinti. Stalinas nugriuvo ant grindų, bet tuoj pat nenumirė, nes alkoholis dalinai neutralizavo dujų veiklą. O Berija išskubėjo, tikėdamas, kad jo didžiausias draugas, tėvas ir mokytojas jau bus su raportu pas Leniną...

Sekmadienio vakare apie 11 val., kaip paprastai, ta pati kompanija laukė pakvietimo viešėti pas Staliną, bet niekas neskambino. Sargybiniai čekistai taip pat susirūpino. Jie nusiuntė virėją pažiūrėti Staliną, ir jis rado jį ant grindų. Čekistai pašaukė Beriją ir Malenkovą, o šis pranešė Bulganinui ir Chruščiovui. "Sobutlinskams" suvažiavus, Staliną paguldė mažame kambarėlyje, ir jie vėl išvažinėjo, bet niekas nešaukė gydytojo, tikėdami, kad gal jis ir numirs...

Pirmadienio rytą vėl telefonu iškvičiami Malenkovas, Berija, Chruščiovas, Bulganinas, Vorosilovas ir Kaganovičius, taip pat ir dar neįsistatę gydytojai, prof. P. E. Lukomskis vadovaujant. Lukomskis iš susijaudinimo negali nulaikyti Stalino rankos, nes žino, kas atsitiko kitiems kolegoms daktarams. Berija pradėjo ant jo rekti:

— Jūs gydytojas, ar ne? Laikykite jo ranką tinkamai!

Gydytojai nustato, kad Stalinas nevaldo dešinės rankos, kairė koja paralyžuota, padėtis bloga, gal būt dar gyvenęs, bet bus nedarbingas, nors tokiame stovyje ligoniai negyvena ilgai. Staliną išrengia ir paguldo jo miegamajame.

Gydytojams išvykus, Berija imi koneveikti ir keikti Staliną, pamėgdžioti jį, juoktis ir iš jo tyčiotis, bet niekas nedrįso jo sudrausti. Vienu momentu Stalinas atgavo sąmonę, jo veidas sukrutėjo, akys atsimerkė. Jam davė vriubos ir saldžios arbatos. Kairė ranka jis atsiveikino su visais. Tuo momentu Berija puolė ant kelių, bučiavo Stalino ranką, prašė atleidimo, bet Stalinas vėl neteko žado. Tuomet Berija atsistojo, nusispiovė ir vėl tęsė plūdimą. Išvaizduokite, didžiausio diktatoriaus pasaulyje saugumo viršininkas keikia tą žmogų, kuris jį iškėlė į padanges, ir tokias Kremliaus aukštumas! Aišku, kad visi kiti kandidatai į Stalino nušėlovotus batus išsigando tokio dviveidžio tarno, angelo sargo ir "draugo", geriausio iš geriausių, kuris per daug atvirai pasijuokė ir iš asmens, ir iš diktatoriaus. Niekas tuo metu negalėtų patikėti, jeigu tai nebūtų paties įvykio liudininko Chruščiovo gyvai atpasakojimas, koks komiškas raudonojo diktatoriaus galas!

Šeši amžini Stalino draugai pasiskirsto budėti prie Stalino trimis pamainomis: Malenkovas su Berija, Vorosilovas su Kaganovičiumi ir Bulganinas su Chruščiovu. Jie visi labai suinteresuoti, kas atsitiks po Stalino mirties, ypač pirma ir trečia pamaina. G. M. Malenkovas ir L. P. Berija susitaria, kad Malenkovas bus ministeris pirmininkas, o jo pavaduotojas bus Berija ir taip pat Berija gaus sujungtas MVD ir KGB ministerijas. Berijai nieko daugiau ir nereikia, nes jis laiko, kad Malenkovas tėra lengvai suvaldomas pastumdėlis. Chruščiovas tuo tarpu aiškino Bulganinui:

— Stalinas mirs. Ar tu žinai, kokioje padėtyje mes būsimės Stalinui mirus? Ar tu žinai, kuo taps Berija? Jis pasidarys saugumo ministeriu. Mes negalime to leisti. Tai būtų mūsų galo pradžia.

Be to, Chruščiovas bijojo, kad Berijai nepaaiškėtų jo rolė gydytojų byloje.

Chruščiovas, vos grįžęs namo, buvo vėl iškviestas telefonu, nes Stalinas aiškiai baigė savo provokatorišką karjerą. Jis nustojo kvėpuoti. Buvo bandoma jį atgaivinti dirbtiniu kvėpavimu, bet šito išsigando visi įpėdiniai, ir jų vardu išdrįso prabilti Chruščiovas:

— Klausykite! Nustokite, aš prašau! Ar nematote, kad jis mirė?!

Berija neiškentė nepastebėjęs:

— Tironas mirė!..

— Tironas mirė!..

Berijos veidas aiškiai švietė iš džiaugsmo. Jo nusikaltimas pasisekė, jis laimėjo prieš Staliną ir žinojo, kas bus toliau. Berija pasiskubino išvažiuoti. Tegul numirėli rūpinasi mažiau vertingais draugais, jis turi atvesti savo

atgimimą. Ta proga Chruščiovas skubėjo nuteikti Malenkovą prieš Beriją, bet suprato, kad pavėlavo, ir stipriai susirūpino savo mizernu kailiu. Jie visi įtarė, kad Berija palengvino ir paskubino Stalino mirtį, bet nedrįso apie tai kalbėti, nors jiems ir labai rūpėjo, kad jis nelikviduotų jų visų.

Stalino kūno balzamavimas užtruko ilgiau, nes reikėjo surasti, kur yra Stalino išremtas Lenino kūno balzamuotojas Zlarskis. Taip pat reikėjo surasti vietos paguldėti Stalinui greta Lenino, kad nieko neišmananti liaudis galėtų juos abu garbinti.

Idomu pasižiūrėti į garbės sargybos paveikslą prie Stalino karsto: Molotovas, Vorosilovas, Berija, Malenkovas, Bulganinas, Chruščiovas, Kaganovičius, Mikojanas, visi Politbiuro nariai, ir linksmais veidais, kad išliko Stalino nepaskersti... Jie daugiau priminė budrius sargus, kad Stalinas netikėtai neprisikeltų, negu gilaus liūdesio prislėgtus vargšus našlaitėlius. Pridėję prie jų dar du — M. G. Pervuchiną ir M. Z. Saburovą, — mes gausime tuoj po Stalino mirties 1953 m. kovo mėn. Politbiuro sudėtį.

Komunistai baidosi sambūvio

Pastarojo meto santykių tarp Vakarų ir komunistinės Kinijos pagerėjimas, JAV prekybos išplėtimo ir atominių ginklavinimosi apribojimo sutartys su Maskva ir aplamai Rytų — Vakarų bloko politinės itamos atlyžimas nevienam vakariečių kelia rūpestį, ar visa tai neveda į komunizmo infiltracijos padidimą kapitalistiniame pasaulyje, o kelio galė ir į komunizmo karinį ar propagandinį laimėjimą.

Pasirodo, kad visų šių pakitimų akivaizdoje komunistams jau kyla kaip tik visiškai priešinga baimė, kad dėl tokios itamos atslūgimo kapitalizmas nesugriautų komunistinę sistemą.

Stai, aukšto laipsnio sovietų politinis komisaras generolas A. Sečėnko tuo klausimu armijos laikraštyje "Krasnaja Zvezda" parašė straipsnį, pavadintą "Užmaskuotas ginklas".

Kaip "U.S. News & World Report" lapkričio 6 d. numeryje praneša, savo straipsnyje minėtas politrukas įspėja sovietų komunistus prieš amerikiečių gana ilgai atėičiai užplanuotą "psichologinį karą", kuris būsiąs vedamas po taikos skraiste. Sovietų — amerikiečių sutartys ir skirtingų sistemų valstybių taiki koegzistencija ir piliečių saugumo jausmas būtų geri dalykai. Bet gen. Sečėnka čia primena, kad socialistinės sistemos tvariniai Agitpropas, Kominternas ir Kominternas išnyko kaip tik dėl vadinaus skirtingų ideologijų taikau sugyvenimo. O tai jau esą bloga. Ideologijų varžybė negali ir neturi būti taikos.

Šio politinio komisaro nuomone, stiprėjant Sovietų Sąjungos ir JAV taikingai koegzistencijai, propagandos karas darysis vis intensyvesnis. JAV šiame kare naudosis įvairias tarptautines ir tautines organizacijas, turizma, spaudą, radiją, šnipinėjimą, subversiją ir ekonominį sabotazą. Gi šioje prieš sovietus nukreiptoje akcijoje JAV turėsiančios dar sąjungininką — komunistinę Kiniją.

Panašius būklavimus, tik dar konkrečiau formuluotus, dėsto ir Lenkijos saugumo pulkininkas Julian Sokol lenkų kariškių leidžiamame organe "Wojsko Ludowe" Pulkininkas Sokol aiški-

na, kad galutiname rezultate tarptautinės itamos sumažėjimas ir skirtingų ideologijų koegzistencija galinti išeiti į naudą tikrai kapitalizmui, o pakenkti komunizmui. Jis nurodo penkias sritis, kur kapitalizmas galės pademonstruoti pirmenybę prieš komunizmą.

1) Kaikur kapitalizmas turis efektyvią technologinę persvarą prieš komunizmą.

2) Kapitalizmas yra daug lankstesnis ir gali lengviau prisitaikyti prie įvairių pasikeitimų.

3) Mokslo ir technologijos pažanga mažina kapitalistinėje visuomenėje klasių skirtumus ir tarpe jų itampą, o tai sudaro komunistam naują problemą.

4) Kapitalizmas gali suteikti daugiau paramos atsilikusiems kraštams. Taigi, lengviau jam tuos kraštus patraukti savo pusėn.

5) Tarp komunizmo ir kapitalizmo itamos atoslūgis niekuo neprisideda prie tarptautinio komunizmo sąjudžio vienybės padidėjimo. Tokiu atveju sovietai ir jų sąjungininkai vistiek turės kovoti dviejuose frontuose: prieš kapitalizmą ir dar prieš gresmingą kinietiskąjį komunizmą, gi kapitalistai greičiau rasią bendrą tarpusavio kalbą.

Kaip rusų generolas, taip ir lenkų saugumo pulkininkas prileidžia, kad pagyvėjusi komunistinio bloko prekyba su Vakarais ir turistinis judėjimas komunistinėse valstybėse sukels neramumų. Į Rytus atvyksta turistai stengsis susidraugauti su tu kraštų žmonėmis ir juos atinkamai nuteikti, o komunistinių kraštų turistai, nuvykę į Vakarus, pastebėsią kaipurių kapitalistinės sistemos patrauklumą, ypač geresnės kokybės gaminius.

Tokią įžiūrą komunistai psichologinio ir ideologinio karo grėsmę savo sistemai, prasiidėjus atolydžiui. Ir dailis jų būklavimų tikrai gali pasitvirtinti, nes laisvės šviesa visada žmoniją žavėjo labiau, negu vergijos būklavimas.

PATARIAMA ĮSIGYTI

K. Barėno

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

NAUJA ASTUNTOJI PRADALGĖ

Keleivyje jau galima gauti rašytojo K. Barėno redaguotą Astuntąją Pradalgę, kurioje yra 23 rašytojų prozos, poezijos ir dramos kūrinii. Kaina \$4.50.

ROMANAI

Amžinas lietuvis, romanas, parašė Vytautas Alantas, 412 psl., kaina minkštais viršeliais \$4.50, kietais — \$5.00.

Pranas Naujokaitis, PASEJAU ŽALIA RUTĄ, 232 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, BRĖKŠMĖS NAŠTA, 384 psl., kaina \$6.00.

Birutė Kemėžaitė, SUDIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpius, 227 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Anatolijus Kairys, IŠTIKIMOJI ŽOLĖ, 254 psl. romanas, kaina \$5.00.

Birutė Pukelevičiūtė, — RUGSEJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Kazys Plačėnis, PULKIMANT KELIŲ..., romanas iš kun. Straudelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina \$2.00 II tomas 160 ps., kaina \$2.00

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliuda, 406 psl., kaina \$5.00.

Juozas Svaistas: ZIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIS MEDŽIAL, 117 psl., kaina \$ 1.50.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, kaina \$4.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Koman, koman, Maiki, pasakyk, kaip dabar yra su Vietnamu: vaina, ar pakajus?

— Pirmiausia pasakysiu, tėve, kad kalbėk lietuviškai: ne vaina ar pakajus, bet taika ar karas.

— Ale vistiek pasakyk, kaip yra?

— Dabar, tėve, kai mudu čia kalbamės, padėtis dar neaiški, tačiau atrodo, kad taikai yra daugiau šansų.

— O ką tai reiškia?

— Tai reiškia, kad daugiau galimybių yra taikai. Prezidento Nixono patarėjas Kissingeris padarė su Šiaurės Vietnamu sutartį karą baigti, ir ta sutartis turėjo būti pasirašyta abiejų pusių spalio 31 dieną. Taip norėjo Šiaurės Vietnamas, kuris padarė daug nuolatų tai sutarčiai padaryti. Tačiau Pietų Vietnamo prezidentas Thieu parakė: "Karas sustos tik tada, kai aš pasirašysiu."

— Tai ką, ar jis dar nenori pasirašyti?

— Nenori, tėve. Kol kas ir prezidentas Nixonas dar nepasirašė.

— O kodėl jis nepasirašė? Ar jis nori, kad karas tęstųsi toliau?

— Šito jis nepasako. Ir jis nepasako, ką mano daryti — tyli kaip klemas. Todėl aš ir sakau, kad kol kas padėtis dar neaiški. Diplomatai, kurie iki šiol vedė Paryžiuje taikos derybas, spėja, kad tarp Washingtono ir Hanojaus turės būti dar daugiau pasitarimų.

— O kas yra Hanojus?

— Tai yra Šiaurės Vietnamo sostinė, tėve. Ji veda karą su Pietų Vietnamu. Šito Vietnamo prezidentu yra Nguyen Van Thieu, kuris nenori karo nutraukti. Jis jau anksčiau yra pasakęs: "Jeigu Amerika iš karo pa-

sitrauks, tai aš kariuomenę su komunistais vienas."

— Nu, tai reiškia, kad karas dar nesustos, ką?

— Aš manau, tėve, kad gali sustoti. Nors ponas Nixonas nieko nesako, bet visi žino, kad jis nori tą karą baigti prieš rinkimus, nes nutraukė jau ir Šiaurės Vietnamo bombardavimą ir liepė atitraukti karo laivyną nuo Vietnamo pakraščiu. Ir Baltųjų Rūmų valdininkai, privačiai kalbėdami, reiškia viltį, kad užsispyrėlis Pietų Vietnamo prezidentas Thieu nusileis ir sutiks karą baigti.

— Taip ir man atrodo. Maiki. Jeigu jis nėra visiškai kreizi, tai turėtų juk suprasti, kad be Amerikos jis negali to karo laimėti, ba ir Amerikai padedant negalėjo ligšiol laimėti. Jeigu jis turėtų daugiau razumo, jis nebūtų to karo nei pradėjęs.

— Ne jis pradėjo, tėve. Jį pradėjo pirminis diktatorius Ngo Dinh Diem, prezidentui Eisenhoweriui padedant. Bet Diem buvo katalikas ir pradėjo persekioti budistus, todėl budistai karininkai jį sušaudė — jį ir jo brolių, policijos viršininką. Po to buvo sudarytos dalykios valdžios, bet neilga pabūdavo. Dabartinį diktatorių "prezidentu" pavadinta, pastatė amerikiečiai, todėl jis jaučiasi dideliu autoritetu, kurio niekas negali nuversti. Bet vienas senatorius Washingtone gerai pasakė, kad Amerika turėtų jį nusipirkti iš po kojų ir padaryti Vietnamo taiką. Girdėti ir daugiau balsų, kad Thieu turėtų būti pašalintas, o jo vieton pastatytas Nguyen Van Huyen, dabartinis Vietnamo senato pirmininkas. Komunistai seniai jau reikalauja, kad Thieu rezignuotų arba būtų pašalintas. Jo nusikračius, jie siūlydavo sudaryti trijų srovių komitetą, kuris sušauktų visuotinį tautos suvažiavimą ir sudarytų pastovią vyriausybę. Kaip rodos, tokiu principu yra sudaryta ir dabartinė

nė sutartis karui baigti, kuri laukia prezidento Nixono parašo.

— Nu, o ką sako, Maiki, ta konferencija Paryžiuje, ką iki šiol vedė taikos derybas?

— Kaip praneša telegramos iš Paryžiaus, tenai, tėve, susidarė tvirta nuomonė, kad jeigu Pietų Vietnamo diktatorius Thieu labai skėryciotis prieš taiką, tai Amerika turėtų tuoju nutraukti jam teikiamą ekonominę ir karinę pagalbą, pasirašyti su Šiaurės Vietnamu taikos sutartį ir nustatyti datą Amerikos kariuomenei ištraukti ir visiems karo ginklams ir amunicijai išvežti. Tuo pačiu laiku Šiaurės Vietnamas turėtų paleisti visus karo belaisvius, o Amerika turėtų nuimti jūros uostų blokadą ir pašalinti minas iš upių. Pusė Šiaurės Vietnamo armijos turėtų pasilikti Pietų Vietname vietkongui karą tęsti, jeigu Thieu nenorėtų taikytis.

— Zinai, Maiki, laukėm to karo pabaigos dešimt metų, nu, tai pakauksime ir daugiau; visgi turėsime susilaukti taikos. Tada galėsime išsigerti ir sušukti: teprasminga visi karai! Tegyvuoją taika ir tegyvuoją mūsų Lietuva!

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

N. Jonuška, Roslindale, Mass. — \$10.

C. Stankevičius, Cuddy, Pa., ir J. A. Bartash, Windsor, Conn. — po \$9.50.

V. Grinkevičius, Norwood, Mass., ir J. Matijosaitis, Long Meach, Cal., — po \$6.50.

Po \$3: N. Dagilis, Toronto, Ont., V. Bendoris, Toronto, Ont., P. Pečkaitis, Worcester, Mass., E. Valiulis, A. Jankauskas ir A. Barzdaitis, visi iš Chicago, Ill., I. Manomaitienė, West Roxbury, Mass., A. Silinskienė, So. Boston, Mass., S. Aleksiejus, Valley Stream, N.Y., A. Balchūnas, Bloomfield, Mass., P. Žilaitis, Grand Rapids, Mich., J. Sinkevičius, Calgary, Alb., J. Paulauskas, St. Jean, Que., M. Teresevičius, Rosemont, Que., M. Korsack, Nashua, N.H., A. Maneikis, Mandon, Mich., J. Vizbaras, Manor, Alberta, K. Jakubauskienė, Lachine, Que., C. Baublys, Rockford, N.J., P. Alinauskas, Rockford, Ill., F. Sillus, Chicago, Ill.

Po \$2.50: M. Šulmistras, La Salle, Que., J. Stankus, London, Ont.

Po \$2: M. Gineitienė, Dorchester, Mass., I. Rederis, Gulfport, Florida.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja

Keleivio administracija

NEPAPRASTAS KNYGOS PASISEKIMAS

Skurdus mūsų knygos gyvenimas. Mūsų jos tiražas, o ir tie ilgai guli sandėliuose. Todėl reikia stebėtis, kai knyga išleidžiama trečia laida.

Tokį pasisekimą turi "Lithuania 700 Years", kurios trečią laidą apsiėmė išleisti Manyland Books leidykla. Knygą parašė dr. A. Gerutis, prof. dr. J. Puzinas, prof. dr. J. Jakštas, A. Budreckis ir St. Lazoraitis.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamieji,

Kur eina mūsų mylimas

Keleivis? Aš jį skaitau be pertraukos nuo 1914 metų. Keleivis — buvo darbo žmonių laikraštis, visuomet gynė darbo žmones kovoje su stambiauoju kapitalu, o dabar ragina balsuoti už to kapitalo atstovą — prezidentus. Ką jis mums davė per praėjusius ketverius metus? Nieko. Ką davė mums respublikonai? Nieko. Visus darbo žmones naudingus sumanymus įvykdė demokratai. Respublikonams terūpi turtinųjų reikalai.

Zinoma, prezidentas Nixonas gali kviesti redaktorių ir kelti jiems balius, nes pinigų jam rinkimų reikalams netrūksta — juos sudeba turtuoliai, bet Keleiviui nepridera remti darbo žmonių priešą — stambųjį kapitalą.

Aš nenoriu skirtis su Keleiviui, bet nemalonu jame skaityti prieš darbo žmones nukreiptus skelbimus.

A. B. Tamkus

Worcester, Mass.

Redakcijos pastaba.

Be reikalo A. B. Tamkus kaltina Keleivį, kad jis remia darbo žmonių priešus. Keleivis neagitavo ir neagituoja nei už demokratų, nei už respublikonų, o tik informuoja skaitytojus apie jų darbus. Skaitytojai turi savo galvas ir sugeba apsispręsti patys, už ką balsuoti.

Jeigu laikrastyje yra vieno ar kito kandidato apmokamas skelbimas, tai dar nereiškia, kad laikraštis tą ar kitą kandidatą remia.

Keleivyje gali būti apmokamų skelbimų, kuriose siūloma pirkti namai, seni automobiliai, alyva ar pagerinti kralikų veislę, bet skaitytojai, tikime, nemano, kad pats Keleivis už tuos dalykus guldo galvą.

Lietuvių grupės kelionė į Australiją

Į 40-JI TARPTAUTINĮ EUCHARISTINĮ KONGRESĄ

įvykstantį 1973 m. vasario mėn. 18-25 dienom Melbourne. PROGRAMOJE: Los Angeles, Hawaii, Australija. Naujoji Zelandija.

EKSKURSIJA IŠVYKSTA 1973 m. vasario mėn. 12 d., GRĮŽTA kovo mėn. 4 d. (21 diena).

KAINOS ASMENIUI: nuo Chicago — \$1,102.50, nuo New Yorko — \$1,160.00, nuo Montrealio — \$1,184.00, nuo Los Angeles — \$943.00. Papildomas mokestis \$91.00 asmeniui, norinčiam turėti atskirą kambarį.

Kelionės kaina sutarta su lėktuvų bendrove ir valdžios aprobuota.

Į kainą asmeniui įeina: lėktuvo bilietas, I-mos klasės viešbučiai (po du kambariukai) ir pusryčiai Aucklande, Sydneyje ir Honolulu; transportai, ekskursijos po miestus, priedai už patarnavimus. Melbourne ekskursantai bus apgyvendinti pas vietos lietuvių. Ekskursijos dalyviai galės Australijoje svečiuotis pas savo giminės 13 dienų, Kalifornijoje iki 7 dienų svečiuotis prieš išvykstant į kelionę arba iš Australijos sugrįžus.

EKSKURSIJAI VADOVAUJA ir ją prižiūri Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos vykd. pirmininkas Kazys Kleiva.

EKSKURSIJĄ TVARKO:

Walter Rask - Rasčiauskas

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643. Tel.: (312) 248-9787

Visais kelionės reikalais prašome nedelsiant kreiptis ir registruotis aukščiau nurodytu adresu — NE VĖLIAU Š. M. GRUODŽIO 20 DIENOS.

LABAI IDOMŲS ATSIMINIMAI

MYKOLO KRUPAVIČIAUS ATSIMINIMAI, 364 psl., kaina \$10.00.

GANA TO JUNGO, Kipro Bielinio atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI, Vlado Poželos, 335 psl., kieti viršeliai, kaina — \$4.00.

MES VALDYSIM PASAULĮ, parašė L. Dovydenas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

WE WILL CONQUER THE WORLD by Liudas Dovydenas, 217 psl., kaina \$5.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapių kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

KONTRŽVAIGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

SIAUBINGOS DIENOS 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 pusl. kaina \$3.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais — \$3.75.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus II tomas, 336 psl., kaina \$5.

LIETUVOS VYČIO PEDSAKAI, Juozo Strolios įdo-

mūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapių, kaina \$3.00.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.00.

GYVENIMO VINGIAIS,

dr. P. Kalvaitys-Karvelionės, 360 psl., kaina \$3.50.

DANGUS DEPESESE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Svaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

ZVILGSNIS Į PRAITĮ, K. Žuko, 476 psl., kaina \$5.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liūdžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULEJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

VLADAS POŽELA

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžauso advokato, Seimo nario, ministro Vlado Poželos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00. Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešio Karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vėjojo draugai, džiausias lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža tetrume tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurto teroro sistemą, jų tarymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO prenumerata-gera dovana

MOTERŲ SKYRIUS

JUOZAS PAUKSTELIS

AŽUOLAS

(Iš atsiminimų)

(Tęsinys)

Vienądien sėdžiu pušyne, nagį matau — beateinas tuo seniai man pažįstamu, ramiu žingsniu. Atsistojau, nusilenkiau.

— Gal atsisėdime truputį? — pasisveikins tarė; toks pat paprastas, savas.

— Girdėjau, Kėdainiuose gimnazijoje darbuojiesi. Kaip sekasi?

— Nežinau, — sakau, — rodosi, šiaip taip sekasi.

— Kėdainiuose mokytoji turėtų būti nelengva — publika pusėtinai niūri. Ar reformatų ten dar yra užsiliusių?

— Tik vienas, — sakau, ir tas labai senas.

— Radvilos buvo gerokai jų priperėję. O jie patys savo pastatytos bažnyčios skulptūrose dar tebeguli — niekas jų iš ten neištempė?

— Tebeguli, — sakau, — ir Jonušas, ir Kristupas.

Aš žiūriu, kad jis gerokai jau pasenęs per tą dešimtį metų. Veidas kažkoks pavargęs, pabaltėjęs, barzda visai balta. Tik akys tokios pat gyvos — kibirkščių dar nepitrūkė.

— Kaip tamsta gyvena? — klausiu.

— Nagi matai — vis dar kojas velku. Pasiėmiau čia tas pareigas — nieko nedirbti, vien su rašteliais čipinėtis nesinori, o čia darbo man jau daugoka... Kovoju! — stauga žybtelėjo akimis. — Kovoju su valdžia, su žmonių apsideimu, tamsa. Argi taip Palanga turėtų atrodyti? Juk tai perlas — niekur geresnės vietos kurortui nemačiau. Bet, norint gerai sutvarkyti, reikia ir kišenės geros. O jos nėra, valdžia mažai teduoda. Tarpsta čia ir visokie išaudotojai, perkupčiai. Kiek už lovą ir maistą parai užmoki?

— Dešimt litų, — sakau.

— Na, mat, valstiečiui reikėtų net dviejų centnerių rugių. Negeri dalykai pas mus darosi... Nuožulnia plokštuma slenkame žemyn. Jūs jauni gal to nematote, o mes senesnieji, matome. Negerai, jei ir toliau taip klosis...

Patylėjo, pakrapstė lazda pageltusią žolę. — lazdeli plonytė, ne pagal jį.

— Lietaus reikia! Visur reikia, o Palangoj labiausiai

Paskui pakilo, atsisveikindamas palinkėjo "sėkmingai darbuotis" ir nuėjo.

Nuo to karto daugiau nebeteko jo sutikti. Tik syk per radiją teko girdėti jį kalbant. Kaune, karininkų ramovėje, kaip ir kiekvienais metais, minėjo 16-ąją vasario Minėjimą (jis buvo transliuojamas per radiją) dalyvavo visi to meto vyriausybės nariai su prezidentu Smetona priešaky.

Kalbėjo vienas kariškis, paskui antras, trečias — kiek nebeatsimenu, ir stauga pranešė:

— Dabar kalbės žymusis mūsų tautos veteranas, ausrininkas daktaras Jonas Šliūpas.

Labiau prigludau prie radijo — girdžiu pažįstamus ramius žingsnius, tą patį skvarbų, įtaigų balsą — kalba kaip amžiais mūsų tauta vergavo, skendo tamsoje ir skurde, kokios sunkios buvo kovos už laisvę, kiek aukų pareikalavo ir kaip labai džiaugtasi, kiek vilčių dėta tą laisvę atgavus.

— Bet ar tos viltys pasiteisino?! — stauga sušuko. — Teisybė, svetimas biznisas nebesišvaisto, sutvertas valdžios aparatas, įsteigtas universitetas, daugiau mokyklų ligoninių ir t.t. Tik tai padaryta pradžioje, kada tebedegė atgaautos laisvės entuziazmu, ant karštųjų pėdų, kaip yra sakoma. O dabar — valdant mažumai, vadinamiesiems tautininkams, lyg dauguma būtų ne tos pačios tautos vaikai. Jūs, ponas prezidentė, vadinatės net tautos vadu! O ką jūs vadovaudamas davėte savo tautai, ką gero jai padarėte? Anksčiau bent žemės žmonėms davė nuo dvarų at-

karpe. O jūs žemę ir miškus vėl grąžinate dvarininkams, tam luomui, kuris amžiais žmones engė ir Lietuvoje skleidė lenkybės tvaiką... Žemės ūkį privėdė prie to, jog ner tos dienos, kad nebūtų išvaržomi keli, kartais net keliolika žemininkų, buvę jų savininkai išvaromi su terba...

Išgirdęs tuos Šliūpo žodžius, aš tik susigūžiau, nebegirdėjau, ką jis daugiau kalbėjo, besiklausiau tylos, kuri minėjimo salę įsiviešpatavo, ir laukiau audros. Rodėsi, kad kalbantį tučtuojau nutildys, lieps išėiti arba tiesiog išves... Bet to neatsitiko — per stambi asmenybė, kad drįstų kas taip padaryti. Tik išgirdau Smetonos balsą:

— Čia mane kaltina, kad aš nieko tautai nedaviau, kad dvarininkams žemes grąžinau, ūkininkus iš varžytinių su terba paleidžiu. — Sumišęs, lyg nusigandęs. — Kuo aš čia kaltas, kad tokios aplinkybės susidėjo. Jei kai kuriems dvarininkams dalis žemės grąžinta, tai todėl, kad... būtų labai neteisinga atimti iš piliečio jo turtą ir neatlyginti...

Nemaniau, kad jis tuoj, visai sumišęs, iš vėžių išstums, ims taip nevykusiai aiškintis.

Aš vaizdavaus, kaip Šliūpas grįžo iš to minėjimo. Pasakęs tiesą, jis visada būdavo patenkintas. O jį sakyti tiesiog į akis žerti, drįso visiems — net ir patiems galinčiausiems. Prie nieko nesitaikstė, nebijojo, nors kartais dėl to ir nukentėti tekdavo.

Toks jis buvo ir pasiliko net gilioje senatvėje.

(Pabaiga)

Henrikas Radauskas

L I E T U S

Lietus plonom stiklinėm kojom
Po visą sodą bėginėja.
Lazdyno žalsvo šakos moja,
Džiaugsmingai krūpčioja alėja.

Miško aikštelėj senas beržas
Iškėlė žalią kiaurą skėtį,
Ir iš vandens purienos veržias
Pasaulį aukso sužavėti.

Geltonu vingiu žaibas liejas,
Nurieda dundesys platus,
Po visą žemę bėginėja
Stiklinėm kojom tas lietus.

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

IŠEJO LABAI ĮVAIRUS IR ĮDOMUS NR. 2

Štai jo kaikurių straipsnių antraštės:

Lietuva pasaulinės politikos pinklėse (J. Valaitis). Ar išsilaikys Sovietų Sąjunga ligi 1984 metų? (A. Amalick), Socialistų Internacionalas ir Rytų Europa (J. Vilinskas), Demokratinio socializmo tikslai, Santykiai su enkais (J. V.), Siekiant pagalbos Vakaruose (Č. Liutikas), Amerikos Lietuvių Bendruomenė (J. Valaitis). Rasetų amžiaus menas (A. Vilcinskis), Dail. Adomą Galdicą prisiminus (Dail. B. Gedvilienė), Lietuva, Latvija ir Ištija D. Britanijos užsienio reikalų ministerijos dokumentuose (D. B-čius), Juozo Gutausko netekus (J. Vilinskas), Mažieji žmonės (Ed. Cinzo novelė) ir kt.

Liudas Dovydenas recenzuoja Dvidešimt vieną Vėriką, K. Abr. Atsitiktinio kareivio užrašus ir V. Poželos atsiminimus, paminėtos S. Michelsono, J. Glemžos sukaitys ir kt.

Jau vien antraštės rodo, kiek įvairiausių ir kiekvie-

nam įdomių klausimų paliečiama šiame numery.

To numerio kaina \$2.00. Jį galite gauti Keleivio administracijoje.

MINTIES redakcijos adresas: 1 Ladbroke Gardens London W II 2PU, England.

Administracijos adresas: Mr. Mykolas Pranevičius 3719 W. 68th Place, Chicago, Ill. 60629.

PRIKELTI IŠ MIRTIES

Visi žinome, kad, širdžiai nustojus plakti, žmogus miršta. Taip ir gydytojai oficialiai ir teisiskai konstatuoja žmogaus mirtį. Bet iš tiesų žmogus dar tuo momentu visiškai nemiršta, ir mechaninėm priemonėm širdį vėl pažadinus plakti, jis gali atgyti. Medicinos istorijoje tokių iš mirties "prikelimų" šiandien žinoma daugybė. Širdis ypač dažnai nustoja plakti sunkios operacijos metu, ir gydytojai atitinkamais masažais ją atgaivina ir ligoniui gyvybę grąžina.

Bet, žinoma, tai galima padaryti tik labai skubiai, parba, nes, kraujui nustojus cirkuluoti ir teikti organizmui deguonį, kūno ląstelės tuoj pradeda gesti, o ypač atūrios yra smegenų ląstelės.

Po ilgiausio tarpo širdžiai nustojus vėl atgaivintas buvo 1962 m. Norvegijoje vaiką Roger Arntzen. Jis pakendo upėje, buvo ištrauktas iš vandens po 22 minučių, ir širdis vėl atkuta net po 3 valandų pastangų. Vėliausiai po motinos mirties gimė kūdikis Magnolia, Mississippi. Motinai mirus, kūdikis ligoninėje Cesario būviu buvo pagimdytas po 90 minučių. Jis svėrė 6 svarus ir užaugo sveikas.

ANSONIA, CONN.

SLA 4-tos ap. suvažiavimas

Spalio 29 d. čia buvo SLA 4-sios apskrities atstovų suvažiavimas. Jame dalyvavo 4 kuopų atstovai.

Be kitko, nutarta Vasario 16 gimnazijai pasiūsti \$100.

Kitais metais suvažiavimas bus Hartforde.

Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavaišinti kava ir pyragėliais.

Luckienė

IMKITE IR SKAITYKITE

LIETUVOS ISTORIJA 11-ji laida, parašė dr. Vanla Daugirdaitė-Sruogienė 14 psl., daug paveikslų, keletas žemėlapių, tvirtai įrišta kaina \$6

ANTANO SKEMOS RAŠTU I tomas (Nuodėguliai ir kibirkštys, Šventoji Inga, Teleta, Balta drobulė), įrišta, 500 psl. Kaina \$6.00.

PEILIO ASMENYS, Jūris Jankus, 3 veiksnių drama, 261 psl., kaina \$4.00.

Smilgos, A. Giedriaus 17 psakymų, 204 psl., kaina ninkštais viršeliais \$2.50 kietais — \$3.75.

Ošančios pušys, Halino Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižu, 176 psl., kaina \$2.50

Lietuvių pasakos, parašė Herman Sudermann, išvertė V. Volertas, 132 psl., kaina \$3.00.

Išdžiūvusi lanka, 18 novelių, parašė Aloyzas Baronas 224 psl., kaina \$4.50.

Be namų, premijuota apysaka, parašė Andrius Norimas, 200 psl., kaina \$3.50.

SAURUOJU TAKELIU K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2

SKAMBEKITE DAINOS

Tai neseniai išleista plokštelė, kurioje yra 16 Juozės Kristolaitytės - Daugėlienės įdainuotų St. Šimkaus, K. V. Banaičio, J. Gaubo, J. Tal-lat - Kelpšos, J. Indros, Mozarto, Schuberto, Rachmaninovo, Eckerto ir Donizetti kūrinių.

J. Daugėlienė, dabar gyvenanti Clevelande, dainavimą studijavo Kaune, Austrijoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Lietuvoje jos dainavimo kelias prasidėjo Kauno ir Vilniaus operose, tačiau daugiausia ji pasireiškė koncertuose, kur buvo mėgiama kaip naujai sušvitusi ir daug žadanti dainininkė. Ji nuolatos dainavo Kauno ir Vilniaus radijo programose, filharmonijos koncertuose.

Pasitraukusi į Vokietiją, ji daugybę kartų dalyvavo komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamos pastovios grupės koncertuose.

Atvykusi į JAV-bes, Juozė Daugėlienė yra dainavusi daugelyje koncertų, pradedant Bostonu ir baigiant Los Angeles ir Kanada. Ji taip pat dalyvavo televizijos programose, dainavo su simfoniniu orkestru, Gildos arija Rigoletto operoje, kuriai statė Chicagos Lietuvių Opera.

Plokštelės kaina \$5.00. Ji gaunama pas plokštelių platintojus.

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi jo išleisti knygų kūrinių. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina \$10.00.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina kietais viršeliais \$4.00.

Po Dievo antspaudais Vytauto Didžiojo gados, Lemberdo Andriekašaus eilėraščiai, dail. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina \$3.00.

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 127 psl., kaina \$2.00.

VYNUOGES IR KAKTUSAI Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina \$4.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS Steponas Strazdas, 151 psl., kaina \$2.50.

ERKŠNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

METŲ VINGIAI, Al. Tyruolis, 176 psl., kaina \$3

SIELOS BALSAS, J. Smaltorius, 221 psl., kaina 75 c

BALADES, šitoj laba gražiai išleisto, gausiai iliustruotų knygų yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00

SIDABRINĖS KAMANOS Kazio Bražūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 9 psl., kaina \$2.

PLAUK, MANO LAIVELI Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina, ... \$2.00

Ką tik gavome

Šventaragis, istorinis romanas, I tomas, parašė Vytautas Alantas, 405 psl., kaina minkštais viršeliais \$5.00, kietais — \$6.00.

Dabarties kankiniai (Lietuvos vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų kryžiaus kelias pirmojoje ir antrojoje sovietų okupacijoje), parašė Matas Raišupis, 434 psl., kaina — \$10.00.

Lietuva graži tėvynė, Valės Vaivorytės eilėmis aprašyta, Jono Tryčio iliustracijos, brangi dovana vaikams, 43 psl., kaina \$4.00.

Žemės ūkio gamybinė kooperacija Nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940 (rašo dr. Vl. Bublys, J. Fledžinskas, J. Glemža, J. Strazdas, P. Rudinskas, L. Dargis, K. Šeštokas, J. Vilkaitis, L. Girūnas, A. Reventas), 257 psl., kaina minkštais viršeliais \$9.50, kietais \$10.00.

Amerikos Lietuvių Taryba (30 metų Lietuvos laisvės kovoj), parašė Leonardas Šimutis, 498 psl., kaina \$10.

Mykolo Krupavičiaus atsiminimai, 364 psl., kaina — \$10.00.

Milžinų rungtynės, Mykolo Vaitkaus atsiminimų VIII tomas, 203 psl., kaina — minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Gana to jungo, Kipro Biečio atsiminimų III-sis tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požėla, 335 psl., iršta, kaina \$4.00.

We will conquer the world by Liudas Dovydenas, 219 psl., kaina \$5.00.

12 knygų už \$2

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$5.60, bet visos kartu paruošamos už \$2.

Vietinės žinios

Labai pavykęs mokyklos banketas

Lapkričio 4 d. buvo Lietuvos mokyklos tėvų komiteto ruoštas banketas mokyklai paremti. Seniai buvo toks renginys, kuriam būtų buvę tiek daug svečių.

Tėvų komiteto pirmininkė Aušra Petronienė trumpu žodžiu pasveikino susirinkusius, painformavo, kad pamokoms gautos patalpos So. Bostono aukštesniojoje mokykloje, kad mokyklą lanko apie 120 mokinių, kad jai vadovauja Antanas Gustaitis ir dirba 12 mokytojų, jiems visiems dėkojo. Pasidžiaugė banketo svečių gausumu ir reikšė viltį, kad visuomenė ir toliau padės mokyklą išlaikyti.

Po geros vakarienės Onos Ivaškienės vadovaujamojo sambūrio vidurinioji grupė pašoko 3 šokių.

Vėliau — šokta, šnekučiuotasi, vaišintasi. Vakaro nuotaika buvo labai maloni.

Pranešėjas buvo Gintas Simonaitis.

Išleidžiami Fausto Kiršos pomirtiniai raštai

Lietuvių Enciklopedijos leidykla jau baigia spausdinti Bostone gyvenusio ir čia prieš kelerius metus mirusio poeto Fausto Kiršos pomirtinius raštus. Knygų bus per 300 puslapių. Knyga išeis dar šiais metais. Ją redagavo rašytojas Stasys Santvaras.

KALENDORIUS PARENGIMŲ

Lapkričio 19 d. So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas, kurį rengia ramovėnai.

Gruodžio 10 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II aukšto salėje istoriko dr. Zenono Ivinskio ir kalbininko dr. Antano Salio minėjimas.

Vasario 18 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III-aus salėje Altos rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties minėjimas.

Kovo 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. kitų spalvotojų didmiesčiuo-

MIELOS SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI,

Jau daug metų Balfas, kiek jo ištekliai ir surinktos aukos leidžia, stengiasi padėti ir vargą, ir ligas ar kitokias nelaimes patekusius mūsų tautiečiams. Tokių vargdių, ligų ir senatvės prislėgusių, netekusių laisvo žmogaus teisių, alkstančių, skurstančių ir mūsų pagalbos laukiančių, dar nemažai yra Lietuvoje, Sibiro tremtyje, Vokietijoje, Lenkijoje ir kituose pasaulio kraštuose.

Balfo Bostono skyrius ir jo organizuotas aukoms rinkti komitetas kreipiasi į Jus, sesės ir broliai lietuviai, ir prašo piniginių aukos. Neatsisakykite Balfo gyvybinius darbus paremti vienu ar kitu doleriu.

Aukos prašome siųsti Balfo Bostono skyriaus išdinin-
kui Jonui Valiukoniui, 99 P St., So. Boston, Mass. 02127.
Vajų globoja šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kun. A. Baltrušas.

Vajus pradėtas spalio 1 d. ir tęsis iki gruodžio 1 d.
Balfo skyriaus valdyba

salėje Minkų radijo rengiamą talentų popietę ir "Miss Lithuania of N.E." balius.

Balandžio 29 d. 2 val. po pietų North Junior High School salėje Brocktone Šv. Kazimiero parapijos choro 75 metų jubiliejinis koncertas - banketas.

Gegužės 5 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje Pabaltiečių draugijos vakaras.

DOSNIOJI BALFO RANKA

Spalio 28-29 dienomis Detroito posėdyje Balfo 16-sis seimas. Jam duotoji dviejų metų apyskaita rodo, kad per tą laiką (nuo 1970. VII.1 iki 1972.VII.1) pajamų pinigais ir kitomis gėrybėmis turėta \$333,077 (iš tos sumos pinigais surinkta \$265,737). 1970 m. liepos 1 d. pinigų ir kitokių gėrybių turėjo \$131,408. Taigi per tuos 2 metus viso labo pajamų buvo \$464,485. Per tuos pat 2 metus išleista pinigais \$270,744 ir gėrybėmis \$70,239, iš viso \$340,983.

1972 m. Balfas turėjo grynais pinigais \$95,221, kitų gėrybių \$13,281 vertės ir kilnojamojo bei nekilnojamojo turto \$15,000 vertės. Idomu, kam išleistos sudėtos aukos.

I Lietuvį ir Sibirą pasiųsta 125 atskirų asmenų, 565 Balfo ir 113 pagal testamentus — viso labo 803 siuntiniai. Jie atsiėjo \$150,151.

Lenkijoje vargstantiems teko \$49,853, Vokietijoje — \$54,779 (iš tos sumos Vasario 16 gimnazijai \$45,466). Savo ranką Balfas ištiesė ir vargą pakliuvusiems ir įvairiose kitose Europos ir P. Amerikos valstybėse. Algų išmokėta \$18,480, o viso labo administracijos išlaidų buvo \$36,000. Tai tesudaro tik 10.5% visų išlaidų.

JAV-BIŲ MIESTAI "JUODEJA"

Paskutiniųjų 10 metų duomenys rodo, kad vis daugiau baltųjų žmonių išsikelia į priemiesčius ir vis daugiau negrų apsigyvena didmiesčių centruose.

Per minėtą laikotarpį didmiesčiuose negrų padidėjo 4 milijonais, baltųjų sumažėjo 600,000. 1970 m. negrų ir kitų spalvotojų didmiesčiuo-

se gyveno 14 mil., o baltųjų 49 mil. Spalvotieji didmiesčiuose jau sudaro 22.5%, o kaikiuriose miestuose — Washingtone, Baltimorėje, Newarko ir kt. — jų jau daugiau kaip pusė visų gyventojų. Chicagoje, Philadelphijoje — jau daugiau kaip trečdalis.

New Yorke juodųjų kol kas dar tik 23%, bet per dešimtmetį jų skaičius padidėjo net 61%. Jų dabar yra 1.6 mil. Baltųjų skaičius sumažėjo 9%.

Kaikurie žinovai spėja, kad, jei gyventojų pasikeitimas vyks taip kaip dabar, tai 1980 metais JAV miestai bus "juodi ir rudi".

Baltųjų ir labiau pasiturinčių išsikelimas dar labiau apsunkina miestų ūkį. Daug didžiųjų pramonės ir preky-

bos įmonių išsikelia į užmiestį. Iš miestų išsikelia didesnius mokesčius mokantieji, o juose apsigyvena vis daugiau gaunančiųjų pašalpą ar mažiau uždirbančiųjų. Mažėja prekybos įmonių apyvarta, didėja bedarbių skaičius. Peržvelgę 20 pačių didžiųjų miestų, pamatysime, kad 57.6% dirbančiųjų gyvena už miesto. Bedarbių didmiesčiuose 7.2%, o gyvenančių priemiesčiuose — tik 5.8%.

Žodžiu, baltųjų bėgimas iš miestų dar labiau aštrina miestuose socialinius ir ekonominius prieštaravimus.

Skaitykite šias knygas

Vincas Krėvė savo laikuose, parašė Vincas Mačiūnas, 49 psl., kaina \$1.00.
Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

Rimai ir Nerimai, Vaižgantas, 55 psl., kaina \$2.00.
Lemtingos dienos, Jono Jaskausko apysaka, kaina \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulejautos eskizai, parašė Vytautas Kavolis, 77 psl., kaina \$2.

Nuo krivulės iki raketo, Lietuvos paštininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina — \$5.00.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, parašė Petras Mandekis, 273 psl., kaina \$5.00.

AUKSO ŽASIS, pasakius 3 veiksmų komedija, parašė Birutė Pūkelėvičiūtė, 159 psl., kaina \$2.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.50.

ANGLU KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina \$3.50.

Moters širdis, autorius — Guy de Maupassant, 267 psl., kaina \$2.60.

Namas geroj gatvėj, rokus, kaina \$4.00.

TINKA DOVANOTI EWAKENING LITHUANIA

187 psl., kaina \$3.00. Knygą parašė Jokūbas J. Stukas. Ji tinka skaitantiems angliskai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeitimi ir dabartimi.

SPECIAL TOURS TO HELSINKI and COPENHAGEN

7 nights, 8 days

for only

\$326.00

Includes air fare, hotel with bath, breakfasts, sightseeing — more!

All Friday evening departures.

Independent and group tours to Lithuania and other Baltic States

For information contact:

FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.

Tel. (617) 482-4952.

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street

Wollaston, Mass. 02170

Tel. 472-2086

Apsildymų įrengimai ir aptarnavimas

Virintuvai - Aliėjaus degikliai - Vandens šildytuvai

Automatinis aliejaus pristatymas

Ištisinis apšildymas pagal grindis — mūsų specialybė

25 metus aptarnauja

Dorchesteri, South Bostoną, Pietų pajūrį

Knygos jaunimui

AIŠVYDO PASAKOS, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina \$3.00.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina \$1.80.

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apysaka, parašė Gintarė Ivaškienė, 133 psl., kaina \$3.60.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaižganto straipsniai, 40 psl., kaina \$1.00.

ZAIZARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė didelėms. Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

TEVIŠKĖLĖ AS REGIU, eilėraščiai, parašė Pranas Imšrys, 40 psl., kaina \$1.50.

Jonukas keliauja, pasaka pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina \$1.50.

Gedimino sapnas ir Nerin-
ga, eiliuotos pasakos ir legendos, parašė Jonas Valaitis, kaina \$2.25.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6.
Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliskais žodynas, V. Vainaus Peteraicio, 11 aida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

PERSIKELĖ!

UTENIAI savo A.B.U. Realty kontorą perkėlė į nuosavus namus. Norintieji namą parduoti ar pirkti bei išnuomoti butą — skambinkite vakarais nuo 5 iki 8 val. Mes atliksime visus formalumus jei ne telefonu, tai atvykę į mūsų namus.

Telefonas: 268-4751.

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieriaus Sienuos
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie pakeičiamieji daiktai

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos 5 stoties WLYN, 1360 ki locikly ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santraukos, komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ

žiemos ekskursija į Lietuvą

ISVYKSTA 1972 m. gruodžio 21 dieną

GRĮŽTA 1973 m. sausio 4 dieną

Lietuvoje ši grupė praleis 11 dienų.

IS BOSTONO IR NEW YORKO

Kaina tik 619.00 dol.

Vykstantiems iš Chicago — \$719.00

ir iš Clevelando — \$685.00

GRUPEJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —

NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Darbo vaiaandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. dienos.

Savininkė: Aldona Adomonienė

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausias medžiagas.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis sena adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyria, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visišva svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų šalies laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų. Visomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVENIJIMAS

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligųje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiui.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

PRANESIMAS

So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos mėnesiniame susirinkime bus jos vadovybės ir kontrolės komisijos nominacijos - balsavimai, kurie įvyks š. m. lapkričio 16 d. savos patalpose, 368 W. Broadway, So. Bostone.

Prasidės 6 val. vak ir tęsis iki 9 val. vak.

Draugijos nariai prašomi nominacijose gausiai dalyvauti.

Primenu, kad naujiems d-jos nariams veteranams pagerbti banketas įvyks lapkričio 12 d. 3 val. po pietų draugijos auditorijoje.

Kviečiu veteranus su šeimomis ir artimaisiais atsilankyti.

Antanas Matjoška, draugijos sekretorius

Paragink savo pažįstamus išsiųsti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Pagerbiami seni nariai

So. Bostono Lietuvių Piliečių valdyba lapkričio 12 d. 3 val. popiet rengia banketą savo nariams veteranams, išbuvusiems draugijoje 25 metus, pagerbti. Tokių dar nepagerbtų yra apie 40.

Be gardžių valgių ir gėrimų, bus ir orkestras.

Banketo komitetas: L. Švelnis, S. Drevinskas, A. Druzdis, E. Ketvirtis, R. Brickus ir S. Griganavičius.

Bilieto kaina \$4.00. Nariai veteranai nieko nemoka.

Patartina bilietus įsigyti iš anksto, nes jų gali pri-trūkti. Jie gaunami iš valdybos narių ir klubo bare.

Galima užsisakyti ir paškambinus reikalų vedėjui V. Kazakačiui telefonu 268-9058.

S. G.

Š. m. lapkričio 18 d. (šeštadienį) 7:30 val. vak.
Tautinės Sąjungos namuose, 484 E 4th St., So. Bostone,
ruošiamas

SPAUDOS VAKARAS

Programoje — aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS
iš New Yorko su naujausia savo kūryba.

Vakarui vadovaus rašytojas STASYS SANTVARAS.
Visi kviečiami geroje nuotaikoje praleisti tą vakarą
Tautinės Sąjungos namuose!
Prašome iš anksto sau vietas rezervuoti pas A. Griauzdę,
tel. 269-0365.

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE
penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

NUO 3 VAL. POPIET IKI 10 VAL. VAKARO

- SKANI LIETUVIŠKA PICA
- VOKISKAS ALUS
- JAUKIAI ĮDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS
- LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
- TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Atsilankykite ir būsite maloniai nustebinti!

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1972

Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas

Savybės:
Produktingumas
Grozis
Ekonomija

\$395.

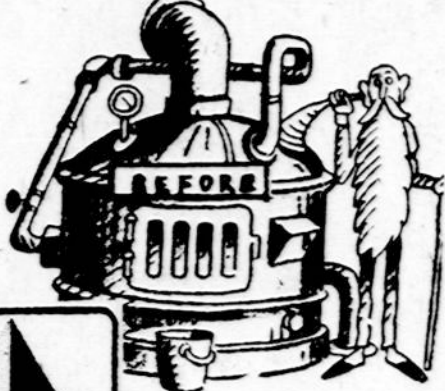
Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais.
10 metų garantija.

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną
Skambinti — Boston: 436-1204, So. Shore: 773-4949

CITGO CLIMATIC HEATING OILS

Namams šildyti geriausias pasirinkimas

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Yra vienintelis oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai vežina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvai, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

TESTAMENTAI

Išgikite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais neįrengiamas
447 BROADWAY
South Boston, Mass

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynės, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir bižnų pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 val. vakaro.

Telefonas: 698-8675

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbieta Karde-lienės įdainuotų dainų ir ari-jų plokšteles. Kaina \$6.00. Paštu nesiuočiame.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, ap-avo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiam maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP. AND TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis. Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p. Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

ATIDARYTAS NAUJAS SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard, Dorchester, Mass. 02122

Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

DABAR

už mažesnius kaip \$1,000 dviejų metų įspėjimo indėlius moka 6% (iš tikrųjų tos rūšies indėliai duoda 6.27% pelno)

už visus kitus indėlius moka

5 1/4%

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas
Bankas veikia 109-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių.
Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.
Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$271,000,000

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atostogas Floridoje, sauletose salose kaip Havajuose, Karibuo-se, Bermudoje, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos pasikviesti į svečius — geriausia ir greičiausia patarnaus TRANS - ATLANTIC TRAVEL SERVICE. Čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, męgtinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių sertifikatus, automobilius, motociklus šaldytuvus ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co

(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis